

Этти мучаси соғ бўла туриб, фарзандининг тарбиясини ўз ҳолига ташлаб қўйган, одоб-ахлоқ, илму маърифат ва касб-хунар ўргатиш орқали нуридийдаларини комил инсонлар қилиб тарбиялашга лоқайдлик билан қараган Баҳринисонинг ота-онаси қилмишидан ачиниб кетади киши.

Яна бир неча ўнлаб фуқаролар топган-тутганларини келтириб берилган бўлса, айримлари қарз олиб бўлса-да, Б.Шодиевнинг оғзидан чиққан маблағни муҳайё қилишган. "Кўза кунда эмас, кунда синади" деганларидек, ниҳоят Барно Шодиевнинг "ҳожатбарор"лик фаолиятига чек қўйилди.

Mustaqillik huquq demakdir

1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan www.huquq-gazeta.uz

2011-yil 6-yanvar, №01 (730)

Конференция

2011 йил — «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили»

Тадбиркорликнинг ойдин йўли

Мамлакатимизда тадбиркорлик фаолиятини қўлаб-қувватлаш, рағбатлантириш, хўжалик юритувчи субъектларнинг манфаатларини ишончли ҳимоя қилишнинг ҳуқуқий асослари яратилган. "Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида"ги, "Хусусий корхоналар тўғрисида"ги Қонунлар, Республика Президентининг тегишли фармонлари тадбиркор, бизнесмен ва хусусий сектор вакилларининг қонуний манфаатлари ҳимоясини тўла таъминлашга хизмат қилмоқда.

Давлатимизда иқтисодиётнинг етакчи кучи бўлган хусусий секторни, шу жумладан, кичик бизнесни жадал ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Республика Олий Мажлиси қўйи палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги нутқда Президентимиз кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг роли ва улушини янада ошириб бориш зарурлигини алоҳида таъкидлаб ўтдилар.

Шу мақсадда 2011 йил — "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили" деб эълон қилиниб, хусусий ишлаб чиқариш, савдо, хизмат кўрсатиш соҳаларини жадал ривожлантириш дастурлари ишлаб чиқилмоқда. Прокуратура органлари зиммасига эса, ушбу йўналишдаги қонун ва қонуности ҳужжатларининг ижросини таъминлашда масъулиятли вазибалар юклатилмоқда.

Мамлакатимиз, шу жумладан, вилоятимиз иқтисодиётида хусусий секторнинг салмоғи ортиб бормоқда. Айни чоғда вилоятда фаолият кўрсатаётган 37839 та тадбиркорлик субъектларининг 33741 таси кичик бизнес билан машғул. Утган йилнинг 11 ойи мобайнида аҳолига 625,8 млрд. сўмлик пуллик хизматлар кўрсатилган бўлиб, бунинг 587,2 млрд. сўмлиги ёки 93,8 фоизи айнан кичик бизнес намоёндалари ҳиссасига тўғри келади. Ташқи иқтисодий алоқаларда ҳам улар салмоқли натижаларга эришишмоқда. 35,8 млн. АҚШ доллари миқдорда экспорт ва 49 млн. АҚШ доллари ҳажмида импорт бевосита микрофирма ва хусусий корхоналар томонидан амалга оширилди.

/Давоми 3-бетда/

Ўтган ҳафта Тошкент шаҳар прокуратурасида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Муодофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси ташаббуси билан "Халқаро терроризмга ва бошқа трансмилий таҳдидларга қарши курашнинг долзарб масалалари" мавзусида конференция бўлиб ўтди.

Конференция ишида сенаторлар, тегишли вазирликлар, давлат қўмиталари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, жамоат бирлашмалари ҳамда оммавий ахборот воситаларининг вакиллари иштирок этдилар.

Маълумки, мустақиллик йилларида юртимизда терроризм, гиёҳвандлик воситаларининг ноқонуний муомаласи ҳамда одам савдосига қарши кураш соҳасидаги давлат стратегиясини амалга ошириш йўлида қонunchилик, норматив-ҳуқуқий база шакллантирилиб, зарур ташкилий инфратузилма яратилди. Ўзбекистон Республикасининг "Терроризмга қарши кураш тўғрисида"ги, "Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш тўғри-

Хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлида

Ўтқиржон ДЕҲҚОНОВ, «Huquq»

сида"ги, "Гиёҳвандлик воситалари ва психотроп моддалар тўғрисида"ги, "Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида"ги Қонунлари ва терроризм, экстремизм, сепаратизм, наркобизнес ва одам савдоси хавфининг олдини олиш соҳасидаги муносабатларни тартибга соладиган бошқа қонун ҳужжатлари бунинг яққол намунаси-дир.

Сир эмаски, бугунга келиб, терроризм, диний экстремизм, одам савдоси ва гиёҳвандлик воситаларининг ноқонуний муомаласи каби жиноятлар жаҳон ҳамжамиятини ташвишга солмоқда. Аксарият трансмилий жиноий ташкилотларнинг фаолияти гиёҳвандлик воситаларини тарқатиш, қурол-яроғ контрабандаси ва одам савдоси билан боғлиқдир. БМТ мутахассисларининг баҳолашларича, халқаро уюшган жиноий фаолиятдан олинган даромадлар йилига бир ярим триллион долларга етмоқда.

Конференцияда сўзга чиққанлар минтақада хавфсизлик ҳамда барқарорликни таъмин-

лаш, терроризм, диний экстремизм, одам савдоси ва наркобизнесга қарши курашда ҳамкорлик қилиш, тегишли тузилмаларнинг куч-ғайратларини бирлаштириш, янгича ёндошувларни ишлаб чиқиш ва аниқ натижаларга эришишга йўналтирилган ҳаракатларни мувофиқлаштиришни кучайтириш зарурлиги тўғрисидаги фикр-мулоҳазаларни баён этдилар.

Муҳокама яқунлари бўйича халқаро терроризм ва бошқа трансмилий таҳдидларга қарши кураш борасида давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва жамоат бирлашмалари, шунингдек, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар томонидан жойларда ўтказилаётган комплекс чора-тадбирлар самарадорлигини оширишга қаратилган аниқ тавсиялар ишлаб чиқилди ва қабул қилинди.

Қарор ижроси назоратда

Вилоят прокуратураси органлари томонидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг 2010 йил 28 августдаги "Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги эълон қилинганлигининг ун тўққиз йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида"ги Қарори ижросини таъминлашни назоратга олинган.

Кайди этилган қарор юзасидан жазони ижро этиш муассасалари (ЖИЭМ)дан озод бўлиб, вилоятга қайтиши кутилаётган шахсларнинг моддий таъминоти учун 25 млн. сўмлик маблағлар вилоят молия бошқармаси томонидан молиялаштирилди.

Жорий йилнинг 29 октябрь ҳолатига қўра, вилоят бўйича амнистия қарори асосида 28 нафар фуқаро ЖИЭМлардан оиласига қайтиб келган. Уларнинг барчасини ИИБ органлари тегишли ҳудуд бўйича ҳисобга олиб, профилактика инспекторларига бириктирилган.

Ушбу шахсларнинг барчаси бугунги кунга қалар ўзлари яшайдиган ҳудуддаги ижтимоий кўникама марказларига моддий ёрдам сўраб мурожаат қилганлар. Уларга 6 млн. 800 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилган.

Бугунги кунда жазони ижро этиш муассасаларидан қайтиб келганлар тиббий кўриқдан ўтган бўлиб, уларнинг 3 нафари сил ва 1 нафари ОИТС касаллиги билан касалланганлиги аниқланган ҳамда стационар тарзда даволанмоқда. Шунингдек, ЖИЭМлардан қай-

Равшан ИБРАГИМОВ,

Навоий вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи

тиб келганларнинг 4 нафари 2-гурӯх ногиронидир.

Тиббий кўриқдан ўтган фуқароларнинг 24 нафари меҳнатга лаёқатли бўлиб, уларнинг 17 нафари ишга жойлаштирилган, 1 нафари ўқув муассасасига юборилган, 5 нафари бошқа вилоятларга кўчиб кетган.

Қайтиб келганларнинг 3 нафарини хотин-қизлар ташкил этади. Улар орасида вояга етмаганлар мавжуд эмас.

Масалан, Навоий шаҳрида яшовчи Мартил Халилулин жазодан озод бўлиб чиққач, унга 248 минг 680 сўм моддий ёрдам кўрсатилди ва тиббий кўриқдан ўтказилди. Шаҳар бандликка кўмаклашиш марказининг квота йўлланмаси билан "Навоийазот" ОАЖга ишчи қилиб тайинланди.

Зарафшон шаҳрида яшовчи Шарифжон Ниязов ва Гулсара Сарабаевалар ҳам жазодан озод бўлиб чиққач, уларнинг ҳар бирига 226 минг 175 сўмдан моддий ёрдам кўрсатилди. Зарафшон шаҳар бандликка кўмаклашиш марказининг йўлланмаси асосида Ш.Ниязов кон бошқармасига ҳайдовчи, Г.Сарабаева эса бошқармага қарашли 3-сон тиббий-санитария бўлимига санитарка вазифаларига ишга жойлаштирилган.

Айни кунларда ҳам вилоят прокуратураси томонидан ушбу йўналишда назорат тадбирлари олиб борилмоқда.

Обуна — 2011

Хурматли юртдошлар!

Хуқуқий маданиятни янада юксалтириш олдимизда турган устувор вазифалардан биридир. Бу жараён хуқуқий демократик давлат ва эркин фуқаролик жамияти барпо этишнинг хуқуқий асослари, ижтимоий-сиёсий, хуқуқий ислохотларнинг мазмун-моҳияти, самарасини кенг тарғиб қилиш билан бир вақтда жиноятчилик ва хуқуқбузарликларнинг ҳар қандай кўринишига қарши жамоатчилик фикрини уйғотишни мақсад қилиб олган "HUQUQ" газетаси зиммасига ҳам масъулиятли вазифалар юклатилмоқда.

Прокуратура фаолияти, жиноят ва жазо, инсон ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимоясига оид энг сара, таҳлилий мақола-лар газетхонлар эътиборига ҳавола этиб келинмоқда. Шунингдек, таҳририятимизга йўлланган ҳеч бир хат, ҳеч бир мурожаат эътиборсиз қолмайди.

2011 йилда ҳам "HUQUQ" газетаси Сизнинг энг яқин ҳамкорингиз бўлиб қолади. Газетамизга барча почта бўлимларида обуна бўлишингиз мумкин.

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА!

НАШР ИНДЕКСИ — 231

Ўзини «синдирган» тадбиркор

Карим ТЕМИРОВ,

Пешку туман прокурори

Меҳринисо ХУСАИНОВА, журналист

Тадбиркорликни ҳавас қилган Ш.Тошев 2006 йилнинг июнь ойида "Пешку қурилиш савдо" номли хусусий корхона ташкил этиб, Пешку туман тадбиркорлик субъектларини Давлат рўйхатидан ўтказиш инспекцияси томонидан рўйхатдан ўтди-да, улгуржи савдо фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензия олиш учун туман ҳокимлигига мурожаат қилди.

У ердагилар Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 26 ноябрдаги "Юридик ва жисмоний шахсларни рўйхатдан ўтказишни ҳамда улар томонидан савдо фаолиятини амалга оширилишини тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ҳамда 2005 йил 5 ноябрдаги "Улгуржи савдо фаолиятини лицензиялаш тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида"ги Қарорлари талабларини тушунтиришади. Бунча микдорда устав фондини шакллантириш имкони бўлмаган Ш.Тошев қандай қилиб бўлмасин, корхонани юритиш ҳақида ўйларди. Шу тавakkалчилиги сабаб қонунбузарликка қўл урди. Компьютердан фойдаланиб, корхонанинг ҳисоб рақами очилгани ҳақида "Фалдабанк" АТ Бухоро минтақавий филиали томонидан туман ДСИга бериш учун олган маълумотномага ҳисоб рақамда 14 млн. 300 минг сўм маблағ мавжудлиги-ю, устав фондининг шакллантирилганлиги тўғрисида қўшимча ёзув киритиб, қалбақлаштиради ва бу ҳужжатни туман ҳокимлигига тақдим этиб, лицензия олишга эришади.

Корхонанинг банкдаги ҳисоб рақамига келиб тушган пул маблағлари билан кўчирилган пуллар ўртасида тафовут бўлганлиги сабабли банкда муаммо чиқади. Ш.Тошев бу вазиятдан чиқиш учун ҳисоб рақамини бошқа банкка кўчиради. Аммо банкда ҳам, ДСИда ҳам тақдим этилган ҳужжатлардаги ҳисобчи имзоси талаб қилинаверган, танишларининг фамилиясини номига тиркаб, ҳисобчи сифатида расмийлаштирилади, ҳужжатлардаги ҳисобчи имзосини ўзи сохталаштириб қўяди.

Ишни бошлаган Тошев энди, улгуржи эмас, чакана савдо билан шуғуллана бошлайди. Гарчи, чакана савдо учун тургун савдо шохобчаси ва назорат касса машинаси бўлиши, кунлик нақд пул тушуми банка топширилиши шартлигини билса-да, савдо қоидаларини бузганча фаолият юритаверади. Бозорлардан нақд пулга товарлар харид қилиб, пул кўчириш йўли билан сотади. Туман Давлат солиқ инспекциясига топширган ҳисоботларида эса солиққа торталадиган базани камайтириб кўрсатиб, солиқ тўловлардан бўйин товлайди.

Туман ДСИ томонидан корхонанинг 2006-2009 йил октябрга қадар амалга оширган фаолияти юзасидан текшириш ўтказилишини эшитган Ш.Тошев ўта муҳим бўлган бирламчи бухгалтерия ҳужжатларини қасддан йўқотади. Бу билан гўё унинг қонунбузарлик ҳаракатлари ошкор бўлмай қолади.

Текшириш жараёнида тадбиркор чакана савдодан тушган жами 770611,7 минг сўм микдордаги нақд пулларни назорат касса машинасидан ўтказмаганлиги ва банкка топширмаганлиги, шунингдек, 2006 йил амалга оширган фаолияти бўйича жами 4347,5 минг сўмлик тўловларни тўланмаганлиги аниқланди.

Охири-оқибат Ш.Тошев жиноий жавобгарликка тортилди. Суд ҳукми қаришда етказилган зарар жавобгар томонидан тўлиқ қопланганлиги, оиласида ягона боқувчи эканлиги ва жиноятнинг ижтимоий хавфлилик даражасини инобатга олиб, унга бир йил муддатга тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқидан маҳрум қилиб, ойлик иш ҳақининг 20 фоизини давлат ҳисобига ушлаб қилиш шарти билан уч йил муддатга ахлоқ тўзатиш иши жазоси тайинлади.

Пиротехника буюмларининг ноқонуний муомаласига қарши

Мана, 2010 йил ҳам тарих зарварақларига битилди. Барчамиз янги йил байрамини уш қайфиятга ва ортиқча шовқин-суронсиз кутиб олай.

Бу албатта, юртимизда тинчлик ва осойишталикнинг ҳукм сураётганидан далолат беради. Аммо, авваллари янги йил ва шунга ўхшаш баъзи байрамларда ёшлар, айрим пайтларда эса катталарнинг ҳам пиротехника буюмларидан фойдаланаётганига гувоҳ бўлар эдик. Бунинг оқибатида жабр кўраётган фуқароларнинг ҳолатини ортиқча гапириб ўтиришга ҳолат бўлмасе керак. Шу боис, Ҳукуматимиз томонидан бу борада зарур чора-тадбирлар кўриб келинмоқда. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси томонидан 2010 йил 22 июнда қабул қилинган, Сенат томонидан 2010 йил 28 августда маъқулланган ва Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2010 йилнинг 22 сентябрида имзоланган "Пиротехника буюмлари муо-

маласини тартибга солиниши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонуннинг қабул қилиниши ҳам фикримизнинг яққол исботидир. Қонун пиротехника буюмлари муомаласини лицензиялашнинг жорий этилишини, шунингдек, пиротехника буюмларининг ноқонуний муомаласи юзасидан маъмурий ва жиноий жавобгарликни назарда тутганлиги билан ҳам аҳамиятлидир. Аммо шунга қарамастан баъзи фуқароларнинг ҳали-ҳануз қонунга хилоф равишда пиротехника буюмлари савдоси билан шуғулланаётгани кишини ташвишга солмоқда.

Мисол учун, Бош прокуратура ҳузуридаги СВОЖДЛҚК Департаментининг Яққасарой туман бўлими ва туман Давлат солиқ инспекцияси ходимлари томонидан ўтказилган қисқа муддатли текширувда фуқаро М.Истамов таниши билан ўзаро жиноий тил бириктириб, С.Туроповнинг Тошкент шаҳридаги "Аския дехқон бозори" ОАЖ ҳудудидаги 91-сонли дўконда тегишли кирим ҳужжатлари ва сифат сертификатлари бўлмаган пиротехника буюмлари билан савдо қилаётганлиги аниқланди.

Маъмур БЕГМАТОВ,
СВОЖДЛҚК Департаментининг
Яққасарой туман бўлими бошлиғи

Маълум бўлишича, фуқаролар М.Истамов ва С.Туропов мазкур дўконда 41 турдаги, 20 884 дона, 15 млн. 751 минг 200 сўмлик пиротехника буюмларини сотиш мақсадида сақлаб келаётган экан.

Шунингдек, дўкондан пиротехника буюмларини сотишдан тушган пул маблағлари ҳам ашёвий далил сифатида олиб кўйилди.

Тегишли тартибда рўйхатдан ўтишдан бўйин товлаб, ўз манфаати йўлида ноқонуний бойлик орттиришни кўзлаган ушбу "тадбиркор"ларга нисбатан Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан жиноят иши кўзга тилиди.

Хар ишнинг хотимаси бўлгани каби, бу икки ҳамтовоннинг "бизнес"-лари шу ерда яқун топиб, қилмишларига яраша суд томонидан тегишли жазога тортилдилар. Ўйлаيمизки, шу каби йўллар билан даромад орттиришни ўйлаб юрган фуқароларимиз бундан тўғри хулоса чиқарадилар.

Аҳоли бандлиги фаровонлик омили

Бойсун туман прокуратураси томонидан Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 25 майдаги "Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида"ги ва "Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида"ги Қонуни ижросини таъминлаш юзасидан амалий ишлар олиб бориноқда.

Ш.МАВЛОНОВ,

Бойсун туман прокурори

Жумладан, туман прокуратурасининг ташаббуси билан туманда назорат (текширув) идоралари иштирокида ҳар ойда икки марта учрашувлар ташкил этиш графиги ишлаб чиқилган.

Мазкур графика асосан, ҳар ойда икки марта туман ҳокимлигида оммавий ахборот воситалари ходимларини жалб қилган ҳолда, тумандаги назорат (текширув) идоралари (банк, солиқ, туман Ер ресурслари ва давлат кадастри бўлими, табиати муҳофаза қилиш инспекцияси ва ҳ.к.) раҳбарлари билан бирга, туман ҳокимлиги қошидаги тадбиркорлик субъектларини рўйхатга олиш инспекцияси, туман ИИБ жамоат тартибини сақлаш гуруҳи, туман электр ва газ корхонаси раҳбарлари иштирокида тадбиркорлик субъектлари билан учрашувлар ташкил қилиниб, тадбиркорларнинг тақдир ва муаммоларини ҳал этиш юзасидан турли учрашувлар ўтказилиб келинмоқда.

Жумладан, тадбиркорлар билан ўтказилган учрашувда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 21 апрелдаги "Шахсий ёрдамчи, дехқон фермер хўжалиқларида чорва молларини кўпайтиришни рағбатлантиришни кўчайтириш ҳамда чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарорининг ижроси юзасидан туманда фаолият юритаётган "Ажрим Ойғулбулок" фермер хўжалигига 10 бош қорамол олиб келиш учун банқдан 52 млн. сўм кредит маблағлари ажратилиш кечиктирилмаётганлиги ўрганилиб, бевосита амалий ёрдам кўрсатилди. Яъни, 2010 йилнинг 16 октябрида кредитнинг ажратилиши таъминланди.

Шунингдек, туман прокуратураси ва тумандаги мутасадди ташкилотлар ҳамкорлигида 2010 йилнинг ўтган 11 ойида 10 марта бўш иш ўринлари ярмаркалари ўтказилди. Мазкур ярмаркаларда 413 та корхона ва ташкилот ўзларининг 822 та бўш иш ўринлари билан қатнашдилар. Натижда, 970 нафар фуқародан 417 нафари доимий иш билан таъминланди. 548 нафар фуқарога тегишли тартибда бошқа хизмат турлари кўрсатилиб, маблағлар берилди.

Шу билан бирга, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 21 апрелдаги Қарорига ҳамда 1567-сонли тартибга асосан 73 та кам таъминланган оилаларга чорвачиликни ривожлантириш учун 71.1 млн. сўм маблағ ажратилиб, 70 иш ўрни, 1548-сонли тартибга асосан 19 нафар кичик бизнес субъектларига 181.3 млн. сўм ажратилиб, 55 та иш ўрни, шунингдек, туман прокуратураси ташаббуси билан хизмат кўрсатиш ва сервис хизмати учун 7 та тадбиркорлик субъектларига 60.2 млн. сўм микдорда имтиёзли кредит маблағлари ажратилиб берилди.

2010 йилнинг 1 декабрь ҳолатига кичик бизнес субъектлари ва кам таъминланган оилаларга тижорат банклари орқали 9 нафар субъектга 25 млн. сўм кредит ресурси маблағлари ўтказиб берилган ҳамда 16 та янги иш ўринлари ташкил этилган.

Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 21 апрелдаги Қарорига ҳамда 1567-сонли тартибга асосан 4 та кам таъминланган оилаларга чорвачиликни ривожлантириш учун 4.0 млн. сўм ажратилиб, 3 та иш ўрни, 1548-сонли тартибга асосан эса 5 нафар кичик бизнес субъектларига 21.0 млн. сўм ажратилиб, 12 иш ўринлари яратилган. Шу жумладан, 640-сонли қарорга асосан, туман прокуратурасининг бевосита ташаббуси билан хизмат кўрсатиш ва сервис хизмати учун 5 та тадбиркорлик субъектларига 21.0 млн. сўм имтиёзли кредит маблағлари ажратилиб берилшига амалий ёрдам кўрсатилган ва бунинг натижасида 12 та янги иш ўринлари яратилиши таъминланган.

2011 йил – «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили»

Тадбиркорликнинг ойдин йўли

/Давоми. Бошланиши 1-бетда/

Вилоят прокуратураси органлари ҳам ушбу соҳага тегишли қонун ва қонуности ҳужжатлари ижросини таъминлаш борасида самарали фаолият олиб бориш-япти. Хусусан, тадбиркорлар манфаатларига зид бўлган гайриконуний ҳужжатларга нисбатан 8 та протест келтирилди. Қонунбузилиш ҳолатларини бартафат этишни кўзлаб 8 та тақдимнома киритилди, қонунбузилишига йўл қўйган шахсларнинг 11 нафари интизомий, 8 нафари маъмурий жавобгарликка тортилди. 11 та ҳолатда жиноят ишлари кўзгатилади.

Чунончи, Марҳамат туман ДСининг шўъба бошлиғи О.Ҳожиёв ва инспектори Ш.Абдужалиловлар мансаб ваколатларини суистеъмол қилган ҳолда текширишларни мувофиқлаштирувчи кенгашининг руҳсатини олмастан савдо дўконларида текшириш ўтказишган. Ҳужжатларни сохташатириб, тадбиркорлар Л.Ахмедова ва Н.Исақуловларнинг қонун ҳимоясида бўлган манфаатларига жиддий зиён етказган ДСИ ҳодимларига нисбатан ЖКнинг 205-моддаси 1-қисми ва 209-моддаси 1-қисми билан жиноят иши кўзгатилади.

Балиқчи туман Давлат санитария-эпидемиология мар-

казининг мансабдор шахслари "Ҳўжалик" юритувчи субъектлар фаолиятини давлат томонидан назорат қилиш тўғрисида"ги Қонун талабларини қўпол равишда бузишган. "Ҳўжабод" МЧЖ ва "Дилшодбек" хусусий фирмасида ноконуний текшириш ўтказишиб, тадбиркорларнинг ҳар биридан 45215 сўмдан жарима ундирилган. Туман прокурорининг протести асосида ноконуний қарорлар бекор қилинди. Асоссиз равишда ундирилган 90430 сўм миқдоридagi жарималар тадбиркорларга қайтарилиб, уларнинг бузилган ҳуқуқлари тикланди. Санитария эпидемиология марказининг бош врачлари М.Ахмаджонов, бўлима мудири Т.Араббоев ва врач ёрдамчиси С.Мирҳақимовлар маъмурий жавобгарликка тортилди.

Бундан ташқари, айрим маҳаллий ҳокимият органларининг тадбиркорларнинг ҳуқуқларини чеклаш билан боғлиқ бўлган қарорларига нисбатан протест келтирилиб, қонунга мувофиқлаштирилди.

Прокуратура органларининг аралашуви билан жами 3,8 минг квадрат метр ер майдонини эгаллаган 80 та бўш турган бино ва иншоотлар ижара шартномалари асосида фойдаланишлари учун тадбиркорларга топши-

рилди. Дехқон ва фермер ҳўжаликларига, кичик қорхоналарга фаолиятларини ривожлантиришлари ҳамда кенгайтиришлари, янги иш ўринлари яратишлари учун иш билан таъминлашга кўмаклашувчи давлат жамғармасидан 1,2 млрд. сўмлик имтиёзли кредитлар берилиши таъминланди.

Вилоят ҳамда шаҳар, туман прокуратураларида ташкил этилган ишонч телефонлари орқали олинган мурожаатлар қонуний ҳал этилмоқда. Тадбиркорларга амалий ёрдам кўрсатилмоқда. Хусусан, хусусий тадбиркор М.Ибрагимов Асака шаҳар ҳокимлигига ер ажратиб беришни сўраб мурожаат қилган. Аризасига рад жавобини олган. Шаҳар прокурату-

расининг аралашуви билан фаолиятини янада ривожлантириши, савдо шохобчаси куриши учун тадбиркорга 214 квадрат метр ер майдонини ажратиш тўғрисида шаҳар ҳокимининг қарори қабул қилинди.

Вилоят прокуратурасининг ташаббуси билан жойларда тадбиркорлар билан бевосита мулоқотлар ташкил қилиниб, Президентимизнинг Конституция қабул қилинганнинг 18 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги "Мамлакатимизни модернизация қилиш йўлини изчил давом эттириш тараққиётнинг муҳим омилдир" мавзусидаги маърузасидан келиб чиқадиган вазифалар белгилаб олинмоқда. Вилоят прокуратураси раҳбарияти томонидан

Шукрулло Жўрабоев,
Анджон вилоят прокуратураси
бўлим бошлиғи

Асака шаҳридаги "GM-Uzbekistan" ЕАЖ кўшма қорхонасида ана шундай очик эшиклар қуни мулоқоти ўтказилди. Тадбирда қатнашган вилоят ҳокимлиги, адлия ва иқтисодиёт бошқармалари, Марказий банк вакиллари 200 нафардан зиёд тадбиркорларни қизиқтирган масалаларга ойдинлик киритиб, турли саволларга батафсил жавоб бердилар. Имтиёзли кредитлар олиш, тадбиркорлик билан шуғулланишни ихтиёр қилган фуқароларга иш бошлашларида ёрдам кўрсатиш, ишлаб чиқариш, савдо ва хизмат кўрсатишни кенгайтириш, ривожлантириш учун яратилаётган имкониятлардан фойдаланишга даъват этилдилар.

Мамлакатимиз иқтисодиётининг жадал ривожланиши, фуқаролар турмуш даражасининг ўсиб боришида етакчи омиллардан бири бўлган кичик бизнес ва тадбиркорлик намоёндаларининг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш прокуратура органларининг муҳим вазифаларидандир. Вилоят прокуратураси органлари ушбу йўналишда фаол иш юритишмоқда.

Йўллардаги турли бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш, йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш мақсадида 2010 йил 15 декабрдан 2011 йилнинг 15 январигача мамлакатимизда "Ҳаракат хавфсизлиги ойлиги" ўтказилмоқда. Ўзбекистон Республикаси ИИБ ЙҲХ Бош бошқармаси томонидан ушбу йўналишда ҳар йили мунтазам равишда "Диққат, болалар!", "Таътил", "Яшил чирок" каби тадбирлар ўтказиб келинмоқда. Шунга қарамадан, ҳали ҳам юрдошларимиз томонидан кўплаб йўл-транспорт ҳодисалари содир этиляпти. Бу эса йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлашда кескин чора-тадбирлар кўриш зарурлигини таъкидламоқда.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг ташаббуси билан Вазирлар Маҳкамасининг фармойишига асосан Республика ҳудудида ўтказилаётган "Ҳаракат хавфсизлиги ойлиги" ана шундай чора-тадбирлардан бири ҳисобланади. Ушбу тадбирнинг самарадорлигини ошириш, транспорт ва пиёдалар, жумладан, болалар иштирокидаги кўнгилсизликларнинг олдини олиш борасида аниқланган камчиликларни бартафат этиш, транспорт воситаларининг техник тайёргарлигини яхшилаш ва бу масалаларга кенг жамоатчиликнинг, турли ташкилот ва муассасалар раҳбарларининг ҳамда матбуот ва оммавий ахборот воситаларининг эътиборини қаратиш мазкур ойликнинг асосий вазифалари этиб белгиланди. Албатта, биз бу каби тадбирларни йил давомида ўтказиб бораемиз. Чунки йўл-транспорт ҳодисасининг олдини олиш учун биринчи галда одамлар онгида йўл ҳаракати қоидаларини пухта ўрганиш ва уларга қатъий риоя этиш заруратини шакллантириш керак. Ҳар бир инсон йўл ҳаракати иштирокчисига айланар экан, у ҳайдовчи, йўловчи

Ҳар биримиз масъулмиз

ёки пиёда бўлишидан қатъи назар, ўзининг ва атрофдагиларнинг хавфсизлигини таъминлашга масъул эканлигини англаши зарур.

Утган йил мобайнида рўй берган турли йўл-транспорт ҳодисалари ва улар оқибатида фуқароларнинг жабрланганлик ҳолатлари таҳлили шуни кўрсатадики, ноҳуш воқеаларнинг асосий сабаби йўл ҳаракатидаги қоидабузарликлардир. Жумладан, белгиланган тезликини ошириш, светофорнинг "қизил" ишорасига амал қилмаслик, транспорт воситасини маст ҳолатда бошқариш, транспорт воситаларининг техник носозлиги, болаларни безъотиб қолдириш, йўлларнинг қатнов қисмидаги лоқайдлик ва бошқалар бунга сабаб бўляпти.

Йўлларда содир этилаётган қоидабузарликларни аниқлаш, уларнинг олдини олиш борасида амалга оширилаётган ишларни жадаллаштириш мақсадида ҳодимларимиз томонидан махсус рейдлар, текширувлар ўтказиб келинмоқда. Утган йил мобайнида ҳодимларимиз томонидан 315052 та қоидабузарлик аниқланди. Уларнинг 150651 таси қўпол қоидабузарликлардир. 5504 тасида ҳайдовчилар автомобилни маст ҳолатда бошқарганлар. Шунингдек, 34886 та ҳолатда пиёдалар томонидан қоидабузарликлар содир этилганлиги аниқланди. Ушбу рақамлар ҳеч қимми бефарқ қолдирмайди, албатта.

Вазирлар Маҳкамасининг фармойишида барча вазирликлар, давлат кўмиталари ва идоралар раҳбарлари зиммасига ойлик давомида эътибор қаратиш лозим бўлган тегишли вазифалар юклатилган. Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси ва ҳар бир вилоят, шаҳар ҳокимликлари қошида-

ги ҳаракат хавфсизлиги комиссиялари ўзларига тегишли ҳудудларда йўллардаги ҳолатларни назорат қилиш, аҳоли орасида тарғибот-ташвиқот ишларини кучайтириш бўйича аниқ режалар ишлаб чиқиб, муайян ишларни амалга оширишади. Жумладан, марказий ва маҳаллий матбуот нашрлари ҳамда оммавий ахборот воситалари орқали мунтазам чиқишлар ташкил этиш, ойлик тўғрисида реклама, эълонлар, турли кўринишдаги йўл ҳаракати қоидаларини тарғиб этувчи панно, шиор ва видеороликлар тайёрланиб, намойиш этилиши даркор.

Маҳалла, мактаб ва бошқа ўқув муассасаларида, ташкилотларда жонли суҳбатлар, ўқув семинарлари ташкил этиш, бунда "Маҳалла" хайрия жамғармаси, "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, ҳокимликлар ва журналистлар билан ҳамкорликда иш олиб борилади.

Шаҳримиз ҳудудидаги йўллар, боzorлар, қорхона ва ташкилотлар, болалар муассасалари атрофидаги пиёдалар йўлакчалари, ер ости ўтиш жойлари, пиёдалар ўтиш жойларининг чизиклари, йўл белгилари, светофорларнинг мавжудлиги ва ҳолатини текшириш, зарур бўлса уларни қуриш, ўрнатиш ва чизиш, эскиларини янгилаш юзасидан

маҳаллий ҳокимликларга тақдимномалар киритилади.

Ҳаракат иштирокчилари йўлларимизда содир бўлаётган турли ҳодисаларнинг олдини олиш, инсонлар ҳаётини сақлаб қолиш фақатгина ЙҲХ ҳодимларининг вазифаси, деб билмасликлари лозим. Чунки ҳар биримиз, аввало, ўз ҳаётимиз ва қолаверса, ўзгалар ҳаёти хавфсизлигига масъулмиз. Уйдан кўчага чиқингизми, Сиз йўл ҳаракати иштирокчисига айландингиз. Демак, сиз белгиланган йўл ҳаракати қоидадасига амал қилишингиз шарт. Йўлда бир сонияга кечикши ёки шошилиши ҳам инсон ҳаётига нуқта қўйиши ҳеч гап эмас. Шундай экан, Давлат йўл ҳаракати хавфсизлиги хизмати ҳодимлари номидан мамлакатимизда ҳаракатланадиган барча пиёдалар, ҳайдовчилар, йўловчилар ва айниқса, болаларни йўл ҳаракати қоидаларига қатъий риоя қилишга ҳамда "Ҳаракат хавфсизлиги ойлиги"да фаол иштирок этишга чақирамиз.

Эркин ҚУРБОНОВ,
Қаشقарде вилоят ИИБ Йўл ҳаракати
хавфсизлиги бошқармаси бошлиғи
Норбўта ҲОЗИЕВ, «Huquq»

Маҳалла фуқаролар йиғини деган илора аслима шу ҳудуднинг ойнасидек гап. Унда ҳар бир оиланинг яхши-ёмонидан тортиб, бору йўғичага намоён. Бу маскан оқсоқоли (маҳалла фуқаролар йиғини раиси) ҳар бир фуқаронинг яхши кўнига ҳамдам, ёмонига ҳамлара. Оилавий келишмовчилик, етишмовчилик дейсизми, маҳалла ободлиги-ю фуқаролар ҳақ-зўқуқи ва манфаатини ҳимоялаш масаласини унинг масъуллигидандир. Шу боис ҳам маҳалла фуқаролар йиғини раислигига оилادا, жамиятда тутган ўрни ва ҳаёт тажрибасидан келиб чиқиб, эл-юрт ҳурматиға сазовор бўлган шахслар номзоди қўйилади. Халқ эса ўзи ишонган, муносибларнинг муносибини бош этиб сайлайди.

Оқсоқол нега янглишди?

Рустамжон УМАТАЛИЕВ,
Наманган шаҳар прокурори

Халқ орасида "Иш бор жойда хато бўлиб туради", деган гап бор. Бунга ҳар кимнинг ёндашуви ҳар хил. Бироқ ўзини-ўзи бошқариш органи деган мазкур идорада хато қилиш бизнингча асло мумкин эмас. Нега дейсизми? Бунинг бир неча сабаблари бор. Биринчидан, маҳалла оқсоқолиға ҳаётий тажрибаға бой, кўпнинг тилини топа оладиган, шунингдек, намунали хулқли, ҳурмат-этиборли, ёши улуг шахслар сайланади.

Шу маҳалла фуқаролари раиснинг барча ижобий томонларидан ўрнатқ олади, фаол бўлади, уятли бўлиб қолишдан ўзини сақлайди. Иккинчидан эса, ўзини қийнаётган муаммо - хоҳ оилавий, хоҳ моддий ёки маънавий ҳолатини унга айтади, тегишли маслаҳат олади. Шохид бўлганингиздек, маҳалла раиси озгина хатоға йўл қўйдими, ўзига бўлган ана шу ишонччи, ҳурматни бир зумда йўқотади. Бундан ташқари, фуқаролар манфаатининг бузилишиға, кимларнингдир жабрдийда бўлиб қолишиға сабабчи бўлиши ҳам мумкин. Демак, ҳар доим ҳам "Иш бор жойда хато бор", деган ақида-ни қўллаётган фуқаролар бўлавермас экан.

Собит Жамшибоев олий маълумотли, маълум бир соҳанинг вакили эди. Юқорида келтирганимиз, чин инсоний ҳислатларға ҳам эга. Иш фаолияти давомида бурч ва вазифаларни бажаришда ташаббускорлик, ташкилотчилик кўрсатиб, ижобий натижаларға ҳам эришган. Бироқ, вақт ўтгани сайин неғадир вазифасиға нисбатан лоқайдлик сезиლა бошлади. Буни ҳаёт ўзи ҳам англаган эди. С.Жамшибоев ўзини-ўзи бошқариш органи ваколатиға киритилган энг нозик масалалар - фуқароларнинг моддий манфаатдорлигини ўз ичига олувчи бир неча низоомлар талаблари бузилишиға йўл қўйди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 437-сонли қарори билан тасдиқланган "Вояға етмаган болалар бўлган оилаларға нафақалар тайинлаш ва тўлаш тўғрисида"ги, 434-сонли қарори билан тасдиқланган "Қам таъминланган оилаларни ҳисобға олиш, уларға моддий ёрдам тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида"ги ҳамда Адлия вазирлиги рўйхатидан ўтказилган 1112-сонли "Ишламайдиган оналарға бола икки ёшға етгунча қадар уни парвартириш қилганлиги учун ойлик нафақа тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида"ги Низоомлар талабидан келиб чиқса, унинг замирида асосан болалар ва оналар, шунингдек, қам таъминланган оилаларнинг моддий манфаатдорлиги ётади.

Маҳалла фуқаролар йиғини раиси, шунингдек, унинг котиби зиммасида юқоридаги низоомлар талабининг бузилишиға йўл қўймай, фуқаролар манфаатини ҳимоя қилиш вазифаси туради. С.Жамшибоев бу масъуллиқни унутиб қўйди чоғи, МФЙ котиби Ж.Собиров ҳамда Наманган шаҳар бандликка кўмаклашиш маркази инспектори Б.Шамсидинов билан биргалиқда ноқонуний таъминлашнинг ҳақиқатлиги йўл қўйиб, 46 ҳолатда давлатнинг 11.853.243 сўм маблағини талон-тороҳ қилиб юборди. Шундан 9.077.533 сўми ноқонуний тўлаб юборилган.

Беш қўл баробар бўлмаганидек, барчанинг қозони бир хилда қайнамайди. Қайсидир оила бир камини ана шу маблағ ҳисобидан тўлдиришни режа қилади. Яна шундай оилалар борки, қўша-қўша машина олади, даромади ўзидан ташқари икки-уч оила рўзгорини тебратишдан ортади. Уларға ҳавас қиласан, албатта. Бироқ ҳоҳида айрим йўл қўйилган хатолар тўғрисида давлатнинг белгилаб, ажратиб қўйган ҳолатида маблағи ҳам ана шу "бор"ларнинг чўнтағиға тушмоқда. Ахир муҳтарам раисларимиз кимда бор, кимға даркорлигини беш қўлдай билишади-ку!

Албатта, фарзғўйлик, шу жумладан, лоқайдлик олиб келадиган оқибатлар шундай якун топади. Жиноят эса жазосиз қолмайди. Бу, албатта, табиий ҳолат. Бироқ С.Жамшибоев, Ж.Собиров ҳамда Б.Шамсидиновнинг фаолияти бундай якун топмаслиғи ҳам мумкин эди. Бунинг учун эса мансабға нисбатан масъуллиқ ва фидойилиқ лозим эди, холос. Маҳалла аҳлининг ишончли минбариде ёруг юз билан фаолият олиб бораётган раисларимиз жуда кўп. Уларни ибрат мактаби дейиш мумкин. Бироқ баъзан юқоридегидедай ҳолатлар ҳам кишини хушёрликка чорлаши табиий. Бизнинг мурда ана шунда. Ҳеч бир ишончли вакил, айниқса, биз ҳурмат тимсоли санаган оқсоқолларимизнинг юзи асло шувут бўлмасин.

Масъулиятсизликка барҳам берилиши керак

Аҳолини иш билан таъминлаш гоят долзарб вазифа. Вилоят прокуратураси органлари томонидан Ўзбекистон Республикасининг "Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида"ги Қонуни ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 6 апрелдаги "Аҳоли бандлигини ошириш ҳамда Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш органлари фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори ижроси вилоят меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармаси ва унинг қўйи тизимларида ўрганилди.

Ашраф ЖўРАЕВ,
Навоий вилоят прокуратураси бўлим катта прокурори

Мазкур қонун ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 5 январдаги 3706-сонли "Йирик саноат корхоналари билан касаначилиқни ривожлантириш асосидаги ишлаб чиқариш ва хизматлар ўртасида кооперацияни кенгайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 11 январдаги мазкур фармонни амалға ошириш ҳақидаги 4-сонли қарори ижроси юзасида тегишли ишларда, ушбу йўналишда маълум ишлар амалға оширилиши билан бир қаторда қонунбузилиши ҳолатларига йўл қўйилганлиги аниқланиб, айбдор шахсларға нисбатан тегишли чоралар кўрилди.

Маълумотларға кўра, вилоят корхона, ташкилотларида ва бошқа субъектларда 2009 йил ва ўтган 2010 йилнинг 9 ойида 77 минг 425 та янги иш ўринлари яратилган. Шу даврда мазкур иш ўринларига 44 минг 236 нафар фуқаро ишға жойлаштирилган.

Ўрганишларда шу нарса маълум бўлдики, соҳада кўплаб қонунбузилиши ҳолатларига йўл қўйилган. Аҳолини иш билан таъминлаш, янги иш ўринларини яратиш вазифаси топирилган маҳаллий ҳокимликлар, мутасадди ташкилот ва идораларнинг мансабдор шахслари хизмат вазифаларига масъулиятсиз ёндашишлари оқибатида бу борада белгиланган вазифалар тўлиқ бажарилмаган, ҳисобот кўрсаткичлари сохталаштирилган. Мазкур ўрганишнинг ўзидаёқ 1111 та янги иш ўрни яратилгани сохталаштирилганлиги аён бўлган. Шундан 2009 йилда 608 та ва 2010 йилда 503 та иш ўрни ҳисоботларда сохталаштирилган.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати томонидан 2009 йил 2 декабрда тасдиқланган "2010 йил иш ўринлари ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш дастури" ижроси юзасида вилоятда режаға асосан 37 минг 555 та янги иш ўринлари органи билан яратилганлиги ҳисоботларда қайд этилган. Қўшиб ёзилган иш ўринларини ҳисобға олмаганда мазкур дастур ҳам бажарилмаганлиги аниқланди.

Вилоятда касаначилиқ асо-

сидаги иш ўринларини яратиш дастури корхона ва ташкилотларнинг имкониятлари етарлича ўрганилмадан белгиланганлиги оқибатида шу даврнинг ўзида ҳақиқатда яратилмаган 204 та, шундан 2009 йилда 111 та ва 2010 йилда 93 та касаначилиқ иш ўринлари ҳисоботларға қўшиб ёзилган. НКМК тизимида 111 та касаначилиқ иш ўрни ташкил этилганлиги кўрсатилган. Амалда эса 75 та шундай иш ўрни ташкил этилган. Навоий шаҳридаги "Маржон" ва "Гранд Дидан" корхоналари бўйича ҳисоботларда кўрсатилган 3 тадан касаначилиқ асосидаги иш ўрни умуман яратилмаган. Шу каби ҳолатлар Нурота, Учқудук, Конимех туманидаги бир қатор корхоналарда ҳам учрайди.

НКМК тизимидаги "Навоий машинасозлик заводи"нинг имкониятлари тўлиқ ўрганилмадан, унга 2010 йилда атғи 4 та касаначилиқ иш ўрни яратиш белгиланган. Корхона касаначилар томонидан ишлаб чиқалаётган маҳсулотлар етишмаганлиги сабабли, шу даврда 383 та ишчилар махсус қийими ва 1200 та ишчи қўлқопини Навоий шаҳридаги яққа тадбиркорлардан ва Тошкент шаҳридаги корхоналардан сотиб олган. "Навоий электр тармоқлари" ОАЖда ҳам худди шундай ҳолат мавжуд. Агар бу каби корхоналар касаначилиқ иш ўринларини кўпайтиришда эди, шу орқали корхона маблағларини тежаш имкониятиға ҳам эга бўлардилар.

Аҳолини иш билан таъминлаш борасидаги тадбирлар мониторингини юритишға масъул бўлган Бандликка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш марказлари томонидан фуқароларни ишға жойлаштириш борасидаги ишлар аҳоли ҳаққоний акс эттирилмаётганлиги ҳам аҳолининг бандлигини таъминлаш ва уларни ижтимоий муҳофаза қилиш ишиға таъсир кўрсатмоқда. Жумладан, Навоий шаҳридаги "Бумеранг плюс" кичик корхонасида ҳисоботға кўра 30 та иш ўрни ташкил этилганлиги кўрсатилган. Амалда эса 27 та иш ўрни ташкил этилган. "Қизилқум саховати" чет эл корхонасида ҳисобот бўйича ушбу йўналишда 20 та иш ўрни ташкил этилганлиги кўрсатилган. Амалда

15 та иш ўрни яратилган.

"Вет дори Навоий" хусусий корхонаси Навоий шаҳар ҳокимининг 2010 йил 13 майдаги 09-04/404-сонли қарори билан тугатилган бўлса-да, 2010 йилнинг 9 ойи якуни бўйича тузилган ҳисоботда ушбу корхонада кичик корхоналарни ривожлантириш ҳисобига 12 та иш ўрни яратилганлиги кўрсатиб келинган.

Шунингдек, корхона ва ташкилотлар бўш иш ўринлари ярмаркаларида иштирок этиб, ишға олиш ҳақида фуқароларнинг ҳужжатларини қабул қилиб оласа, бандликка кўмаклашиш марказлари йўлланмалари асосида юборилган фуқароларни ишға қабул қилмаслик ҳолатларига йўл қўйилган. НКМК УЖКБ, "Навоий иссиқлик электр станцияси" каби корхоналарни бунга мисол келтирсак бўлади.

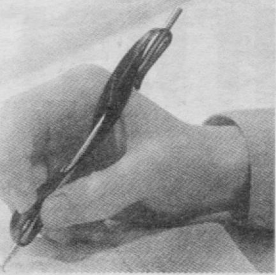
Вилоятда ягона ҳисобланган Кармана туманидаги вақтинчалиқ ишларни ташкил этиш бюроси фаолияти ўз ҳолиға ташлаб қўйилган. Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 18 майдаги 223-сонли "Вақтинчалиқ иш маркази иш билан таъминлаш марказларини ташкил этиш тўғрисида"ги Қарори ва шу қарор асосида ишлаб чиқилган Низоом талаблари бузилган ҳолда бюрого бино ва бошқа қўшимча инфратузилма объектлари ажратилмаган.

Шунингдек, ўрганишларда корхоналар жойлашган жойиға чиққан ҳолда мониторинглар ўтказилганда, корхоналарда ҳақиқатда яратилган ишчи ўринлари, солиқни яшириш мақсадида статистика бўлимиға топширилган ҳисоботларда иш ўринларини яшириб қолиш ҳолатларига йўл қўйилганлиги аниқланди. Бундан ташқари, ишсиз фуқароларни қайта касбға ўқитишда ҳам қонунбузилишлар мавжуд.

Мазкур йўналишда ўтказилган текширишлар натижасиға кўра, қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этиш юзасида 16 та тақдимнома, қонунға зид равишда чиқарилган ҳужжатларға нисбатан 2 та протест киритилди. 26 нафар масъул шахслар қонунбузилишиға йўл қўймайлик ҳақида огоҳлантирилиб, 2 нафар шахсға нисбатан маъмурий, 46 нафар шахсға нисбатан интизомий жавобгарлик тўғрисида ишлар кўзғатилди.

Бунинг қонун-қондаси борми?

Мен қирқ йилдан бери ҳайдовчилик қиламан. Лекин шундай бўлса-да, кейинги йилларда бозорлар ён атрофида ташкил этилган автомашиналар тўхташ жойларининг талабларига тўшмайман. Масалан, автомашинанингизни шундай жойга қўядиган бўлсангиз, қўлингизга берилмаган чиптада автомашина ичидаги буюмларга назоратчи жавоб беришга ҳақинга оғоҳлантириш бўлади. Бу нима дегани? Аслида улар тўланган пул эвазига автомашинанинг бутлиги учун жавобгар ҳисобланмайди. Бундай жойларда кўрсатилган хизмат учун пластик карточкалар орқали пул тўлаш мумкинми ёки фақат нақд пулни?

Шокиржон Турсунов

табиий офатлар (зилзила, довул, сув тошқини ва бошқалар)да автотранспортга шикаст етказилганлиги учун; автомобиль саломида турган ва унинг бутловчи қисмига кирмайдиган шахсий буюмларнинг сакланиши учун; автомобиллар тўхташ жойи ҳудудидан чиққандан кейин у автотранспортнинг сакланиши бўйича даъво қилинган эътирозлар учун жавоб бермайди.

Навбатдаги саволингизга келадиган бўлса, юридик шахслар томонидан автотранспорт воситаларини вақтинча саклаш бўйича кўрсатилган пулли хизматлар учун тўлов нақд пул билан ҳам, пластик карточкадан фойдаланган ҳолда нақд пулсиз шаклда ҳам амалга оширилади.

Бундай фаолият Республика Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 5 апрелдаги 63-сонли қарори билан тасдиқланган "Автотранспорт воситаларини вақтинча саклаш бўйича пулли хизматлар кўрсатиш фаолиятини амалга ошириш тартиби тўғрисида"ги Низомга мувофиқ тарзда тартибга солинади.

Мазкур Низом талабига кўра, автомобиллар тўхташ жойлари санитария ва ёнгинага қарши қондаларга роя қилиниши учун, автотранспортнинг сакланиши (мол-мулкнинг муҳофаза қилиниши) учун, шу жумладан, автотранспортнинг автомобиль тўхташ жойида саклаш пайтида ўғирланиши, қисмларининг ечи олиниши ва шикастланиши ҳоллари учун жавоб беради. Бироқ, автомобиллар тўхташ жойи:

Кейин нима бўлади?

Бугунги кунда Ўзбекистон ҳудудида хорижий давлатларнинг бир қанча қорхона ва ташкиотлари фаолият кўрсатиб келмоқда. Бу эса Ўзбекистонда чет эллик фуқаролар сонининг ҳам кўпайишига олиб келиши. Шу билан бирга, уларнинг айримлари ўзбек қизлари билан никоҳдан ўтишмоқда. Айтингчи, бу каби никоҳлар расмийлаштириладиганда ўзбек қизларининг фуқаролиги ҳам ўзгарадими ёки йўқми?

Билолиддин Ганиев

"Ўзбекистон Республикасининг фуқаролиги тўғрисида"ги Қонуннинг 6-моддаси талаби бўйича, Ўзбекистон фуқароси бўлган эркак ёки аёлнинг чет эл фуқароси билан ёхуд фуқаролиги бўлмаган шахс билан никоҳдан ўтиши, шунингдек, бундай никоҳнинг бекор қилиниши эр ёки хотиннинг фуқаролиги ўзгаришига сабаб бўлмайди.

Шу билан бирга, эр-хотиндан бирининг фуқаролиги ўзгариши иккинчисининг фуқаролиги ўзгаришига олиб келмайди.

Қандай исботлаш керак?

Мен ўз автомашинамаа чорраҳага кирганимда светофорнинг ҳаракатни тақиқловчи сариқ чирроғи ёниб қолади. Биз ўқиган пайтда бундай ҳолада йўл ҳаракати қондаларига мувофиқ, ҳайдовчи ўз ҳаракатини давом эттириши лозим дейилган эди. Мен шунга амал қилган ҳолада ҳаракатни давом эттирдим. Лекин, бунни кузатиб турган ЙПХ ходими мени тўхтатиб, қизил чироққа бўйсунмаганимни билдириб, баённома тузди. Бундай вазиятда ҳайдовчи ҳақлигини қандай исботлаши керак ва ноқонуний тузилган баённомани бекор қилиш мумкинми?

Бахтиёр Каримов

Бу каби вазиятларда ўз ҳақ-ҳуқуқларингизни ҳимоя қилиш мақсадида баённомани имзолашдан бош тортишга ҳақлисиз. Бундай ҳолларда баённомага бу ҳақда уни тузган шахс томонидан ёзиб қўйилади ва сиз ҳам баённоманинг мазмуни юзасидан баённомага ўз фикр-мулоҳазаларингизни ҳамда имзо қўйишдан бош тортиш сабабларини ёзиб қўйишингиз мумкин.

Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 281-моддасига кўра, баённомани тузиш вақтида ҳуқуқбузарга ушбу кодекснинг 294-моддасида назарда тутилган унинг ҳуқуқ ва бурчлари тушунтирилади ва бу ҳусусда баённомага қайд қилинади.

Баённомада тилга олинган ҳуқуқбузарлик юзасидан эса барча далил-исботларни транспорт воситаси доимий рўйхатга қўйилган жойдаги ИИБнинг мазкур ишни кўриб чиқиш ваколати берилган тегишли мансабдор шахсига билдириш мумкин.

"Йўл ҳаракати қондаларини бузилишига доир ишларни кўриб чиқишни ташкил этиш ҳақида"ги Йўриқноманинг 3.14 банди талаблариде айтилишича, маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишни кўриб чиқиш мазкур ишни кўриб чиқувчи мансабдор шахснинг ўзини таништиришдан бошланади.

Ишни кўриб чиқувчи мансабдор шахс қандай иш кўриб чиқилиши лозимлигини, маъмурий жавобгарликка ким тортилаётганлигини эълон қилади, ишни кўриб чиқишда қатнашувчи шахсларга уларнинг ҳуқуқлари ва вазифаларини тушунтиради, маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги баённома ўқиб эшиттирилади. Ишни кўриб чиқишда қатнашаётган шахслар тингланади, далиллар ўрганилади ва тушган илтимослар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинади.

Мансабдор шахс ишни кўриб чиқиш вақтида ҳуқуқбузарлик содир этилган-этилмаганлигини, ҳуқуқбузарлик содир этилган вақт ва жойни, ҳуқуқбузарликда фуқаронинг айби бор-йўқлигини, уни маъмурий жавобгарликка тортиш-тортилмаслик мумкинлигини, жавобгарликни енгиллаштирувчи ёки оғирлаштирувчи ҳолатлар бор-йўқлигини, мулк қилиб етказилган-етказилмаганлигини, шунингдек ишни тўғри ҳал этиш учун аҳамияти бўлган бошқа ҳолатларни аниқлаш шарт.

Маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги иш юзасидан чиқарилган қарор устидан қарор нусхасини олган кундан бошлаб ўн кун ичида шикоят бериш мумкин. Мазкур муддат узрли сабаблар билан (касалик, таътил, хизмат сафари ва ҳ.к.) ўтказиб юборилган тақдирда бунни тасдиқловчи тегишли ҳужжат тақдим этилган, устидан қарор чиқарилган шахснинг аризасига мувофиқ шикоятни кўриб чиқишга ҳақли бўлган мансабдор шахс томонидан кўрсатилган муддат қайта тикланиши мумкин.

Бундай шикоят қарор қабул қилган органнинг юқори туровчи идорасига (мансабдор шахсга) иш юзасидан қарор қабул қилган мансабдор шахс орқали юборилади.

Ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги иш юзасидан қарор чиқарган мансабдор шахс шикоятни олгач, уни уч кун ичида иш билан бирга шикоятни кўриб чиқиш ҳуқуқига эга бўлган идора (мансабдор шахс)га юборади.

Белгиланган муддатда шикоят бериш маъмурий жазо қўлланиши тўғрисидаги қарорнинг ижросини шикоят кўриб чиқилгунга қадар тўхта-тиб туради.

Имкониятлар эшиги

Мен ишлаб чиқариш фаолиятини янада кенгайтириш мақсадида ер участкаси сотиб олдим. Эндиликда бу ерда янги объектлар қурилиши йўлга қўймоқчи эдим. Эшитишимча, биз каби тадбиркорлик субъектлари томонидан тақдим этиладиган кадастр ҳужжатларини расмийлаштиришда имтиёзлар берилган экан. Шу ҳақда батафсил маълумот берсангиз.

Ислом Фахриддинов

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 15 майдаги "Тадбиркорлик фаолиятини янада қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори қабул қилиниб, унга кўра, 2009 йилнинг 1 июнидан бошлаб уй-жой бинолари ва иншоотларнинг ўлга қўймоқчи эдим. Эшитишимча, биз каби тадбиркорлик субъектлари томонидан тақдим этиладиган кадастр ҳужжатларини ишлаб чиқиш, яшашга мўлжалланмаган, бинолар ва иншоотлар кадастри учун бинони ўрганиб чиқиш, кадастр хизматлари томонидан кўрсатилмаган ва бошқа турдаги хизматлар учун тарифлар бирмунча пастайтирилди.

Объект қурилиши лойиҳасини ишлаб чиқишда архитектура-режалаштириш топшириқларини ишлаб чиқиш қиймати тадбиркорлик субъектлари учун икки баробар, яъни энг кам иш ҳақининг 20 баробаридан 10 баробарига пастайтирилди, муҳандислик коммуникацияларига ўзини лойиҳасини ишлаб чиқиш учун архитектура-режалаштириш топшириқларини ишлаб чиқиш тўловлари бутунлай бекор қилинди. Натижада, аввал тадбиркор архитектура-режалаштириш топшириқларини тайёрлашга жами энг кам иш ҳақининг 40 баробари миқдорда пул тўлаши лозим бўлган бўлса, эндиликда ушбу сумма 280,4 сўмгача, қишлоқ жойларда эса 140,2 сўмгача пастайди.

Лойиҳа-смета ҳужжатлари экспертизасини ўтказиш қиймати энг кам иш ҳақининг 10 баробаридан 3 баробарига пастайтирилди. Тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланаётган юридик ва жисмоний шахсларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун тўланадиган бож миқдори энг кам иш ҳақининг 5 баробаридан 2 баробарига камайтирилди.

Касаначиликни ривожлантириш аҳоли бандлигини таъминлашнинг муҳим устувор йўналиши ҳисобланади. Қабул қилинган қарорда кичик қорхоналарга касаначилар билан қонун ҳужжатларида белгиланган ходимлар сонининг чекланган нормативдан кўпи билан 30 фоиш ошган миқдорда меҳнат шартномалари тузиш ҳуқуқи берилиб, айни вақтда уларда кичик қорхоналар учун назарда тутилган қафолатлар, имтиёзлар ва преференциялар сакланиб қолмоқда.

Фарзанд фуқаролиги

Бошқа давлат фуқароси билан турмуш қуриб, фарзандли бўлинганда боланинг фуқаролиги қандай бўлади?

Воҳиджон Тележонов

"Ўзбекистон Республикасининг фуқаролиги тўғрисида"ги Қонун талабига кўра, бола ота-онасининг фуқаролиги ҳар хил бўлиб, улардан бири бола туғилган пайтда Ўзбекистон Республикаси фуқароси бўлган қуйидаги ҳолларда бола Ўзбекистон Республикасининг фуқароси ҳисобланади:

- агар у Ўзбекистон Республикаси ҳудудида туғилган бўлса; - агар у Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида туғилган бўлса-ю, ота-онаси ёки уларнинг бири шу вақтда Ўзбекистонда доимий истикомат жойига эга бўлса.

Ота-онасининг фуқаролиги ҳар хил бўлиб, улардан бири бола туғилган пайтда Ўзбекистон Республикасининг фуқароси бўлган бўлса, агар бу вақтда ота-она Ўзбекистондан ташқарида доимий истикомат жойига эга бўлган бўлсалар, Ўзбекистон Республикасида ташқарида туғилган боланинг фуқаролиги ота-онанинг ёзма тарзда ифодаланган келишув билан белгиланади.

Ота-онасидан бири бола туғилган пайтда Ўзбекистон Республикаси фуқароси бўлган, бошқаси эса фуқаролиги йўқ шахс бўлган ёхуд номаълум бўлган тақдирда, бола қаерда туғилган бўлишидан қатъи назар у Ўзбекистон Республикаси фуқароси ҳисобланади.

Онасининг фуқаролиги бўлмаган боланинг отаси белгиланиб, у Ўзбекистон Республикаси фуқароси бўлса, 14 ёшга етмаган бола, қаерда туғилган бўлишидан қатъи назар, Ўзбекистон Республикасининг фуқароси ҳисобланади.

Бундан ташқари, ушбу қонуннинг 15-моддасида фуқаролиги бўлмаган шахслар болаларининг Ўзбекистон Республикаси фуқаролигини олиши ҳолатлари ҳам белгиланган бўлиб, Унга кўра, фуқаролиги бўлмаган, Ўзбекистон Республикасида доимий истикомат жойига эга бўлган шахсларнинг Ўзбекистон ҳудудида туғилган боласи Ўзбекистон Республикаси фуқароси ҳисобланади.

Нотижорат ташкилотлари деганда фойда олишни фаолиятининг асосий мақсади қилиб олмаган ва олинган даромадларни ўз қатнашчилари (азозлари) ўртасида тақсимламайдиган юридик шахслар тушунилади.

Нотижорат ташкилотларига бюджет ташкилотлари, шу жумладан, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари, шу жумладан, Ўзбекистон Республикасида давлат рўйхатидан ўтган ҳаққор нодавлат нотижорат ташкилотлари, шунингдек, фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари ва қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ташкилотлар кирди.

Солиқ кодексининг 17-моддаси

ҲУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР!

Ўзингизни қизиқтирган ҳуқуққа оид саволларингиз бўлса бизга мурожаат қилинг. Уларга тажрибали ҳуқуқшунослар жавоб беради. Саволларингизни «Huquq» газетасининг «info@huquq-gazeta.uz» электрон почтаси орқали юборишингиз ёки (8-371) 233-26-62 телефони орқали мурожаат қилишингиз мумкин.

Саволларга ҳуқуқшунос Дониёр ХАЛИЛОВ жавоб беради

Номингизга доғ тушмасин

Айтишларича, қиз бола дунёга келса, остоналар қувонармиш: мени энди супуралиган бор деб. Қиз бола ўнга кирса она сонга кирармиш. Қўлидан супурги ва чеагинни олармиш. Ҳовли файзли, янада обод бўлармиш. Қиз болага совчи келса, аввал остонага қарармиш... Сўнг...

Хуллас, хонадоннинг кўрки бўлмиш қиз бола билан боғлиқ бундай ҳикматлар, бундай иборалар кўп. Шунингдек, "Онасини кўриб қизини ол", деган ҳикмат ҳам бор. Чунки оиладаги бола тарбиясида онанинг ўрни беқийс. У бу хизматлари билан оламнинг нурга тўлиши, янада мунаввар бўлишига муносиб ҳисса қўшади. Чунки "Онаси яхшининг бари яхши, отаси яхшининг бири яхши", деган мақол бор халқимизда.

Шу тўғрисида ҳам донишмандлар қайта-қайта зикр этганларидек, аёлни қадрларини юртининг толеи сарбаланд бўлмай. Аёлларни эҳтиёт қилиш, ҳимоялаш орқали нафақат уларнинг ор-номусини, балки миллатимиз шайъини ҳам ҳимоя қилган бўлмас.

Лекин ҳамма аёлларимиз ҳам она номига муносиб бўлишяптими? Улар аёл эканини, ёнида қизи ўсаётганини, улар эса онасидан ибрат олаётганини унутиб қўйишяптими?

1992 йилда Чироқчи туманида тузилган, туман марказидаги транспорт касб-хунар коллежининг 2-курс талабаси Бахринисо Билолова (исм-фамилиялар ўзгартирилган)нинг жиноят иши тафсилотларини ўрганиб, шундай ўйлар хаёлимиздан ўтди.

Бахринисонинг ота-онаси тез-тез жанжаллашиб туришар, бунинг фарзандлар тарбиясига салбий таъсири, улар олдидаги бурч ва масъулияти ҳақида умуман ўйлашмасди. Шундай қунларнинг бирида она уйдан чиқиб кетди ва қайтиб келмади. Ота эса кўчанин одами. Натижада фарзандлар тарбияси ўз холига ташлаб қўйилди. Улар бир ножа ишга кўй уришса, қайтаридиган, бу қилмишини номаъқул дейдиган одам топилмади.

Натижада Бахринисо қўли эгри бўлиб ўсди. У 2010 йил 1 февралга ўтар кечаси Чироқчи туманидаги Кишимшетапа маҳалласида яшовчи Б.Маматованинг уйига кириб, бахоси 900 минг сўмлик "Кардинал" тилла тақинчоқ билан 200 минг сўмлик

тилла узукни ўғирлаб кетади.

2 апрелда Қарши шаҳар, Ўзбекистон кўчасида ўзи билан бирга ижарада яшаб келган И.Тангриеванинг 200 минг сўм пулини, бахоси 65 минг сўмлик спорт кийими ҳамда 70 минг сўмлик рўмолини ўғирлайди.

Орадан 5 кун ўтгач, О.Турсунов кўчасида бирга ижарада яшаб келган Б.Ниёзованинг суммасидан 140 минг сўм пул, дониси 10 минг сўмлик иккита помбархт рўмоли, 7 минг сўмлик камар ва 8 минг сўмлик дезодорантни ўғирлайди.

15 апрель кuni эса Бахринисо Қарши шаҳри Шиббаев кўчасида ўзи ижарада яшаб келган Р.Қурбонованинг яшаш уйи меҳмонхонасидаги телевизор устида турган бахоси 400 минг сўмлик "Самовар" тилла зирагини ўғирлаб кетади.

Судланувчи Б.Билолова ушбу ҳаракатлари билан ЖКнинг 169-моддаси, 1-қисми, мазкур модда 3-қисмининг "а" бандида назарда тутилган жиноятни содир қилган.

Б.Билолова кунийи вакили Э.Билоловнинг иштирокида суддаги кўрсатмасида айбига қисман иқролик ва пушаймонлик билдирди ва юқорида қайд этилган жиноий ҳаракатларни содир этганлигини қисман тан олди. Суднинг айбини муҳокама қилиб, қуйидаги тўхтамга келди:

Дастлабки тергов органи томонидан Б.Билолованинг жиноий ҳаракати ўзбекистон Республикаси Жиноят кодекси 169-моддасининг 1-қисми ва мазкур модда 3-қисмининг "а" банди билан тўғри квалификация қилинган.

Гарчанд дастлабки тергов органи томонидан судланувчи Б.Билолованинг жиноий ҳаракати ЖКнинг 169-моддаси 1-қисми ва мазкур модданинг 3-қисми "а" банди билан тўғри квалификация қилинган бўлсада, суд ЖКнинг 33-моддаси 2-қисми талабларидан келиб чиққан ҳолда, уни ушбу моддаларнинг оғирроқ жазо белгиланган қисми, яъни 169-моддаси 3-қисмининг "а" банди билан

жавобгарликка тортишни лозим топди.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 1997 йил 2 майдаги "Суд ҳукми тўғрисида"ги Қарори 13-бандида "Судларнинг эътибори, ҳукм чиқаришда уларнинг жазо тайинлашининг умумий асослари тўғрисида"ги Қонун талабларига оғишмай риоя қилиш шартлиги, қонуннинг асосий тамойилларидан бири инсонпарварлик тамойили эканлигига ва унинг мазмунига кўра жиноят содир этган шахсга нисбатан у ахлоқан тузаланиши ва янги жиноят содир этишининг олдини олиш учун зарур ҳамда етарли бўладиган жазо ёки бошқа ҳуқуқий таъсир чораси қўлланилиши кераклигига қаратилиши, ушбу тамойилга биноан жазолашдан қўзланган мақсадга энгилроқ чораларни қўллаш орқали эришиб бўлмайдиган тақдирдагина оғирроқ жазо чоралари тайинлашни лозим, деб ёзиб қўйилган. Судлар жазо тайинлашда содир этилган жиноятнинг ижтимоий хавфлилик даражасини ва хусусиятини, содир этилган қилмишининг сабабларини, келтирилган зарарнинг миқдори ва хусусияти, айбдорнинг шахси, унинг жавобгарлигини энгиллаштирувчи ва оғирлаштирувчи ҳолатларни ҳисобга олиши керак.

Бундан ташқари, Олий суд Пленумининг 2000 йил 15 сентябрдаги "Воёга етмаганларнинг жиноятлари ҳақида ишлар бўйича суд амалиёти тўғрисида"ги Қарорининг 9-бандида "Суд воёга етмаганларга жазо тайинлаш масаласини ҳал этаятганда, биринчи навбатда, содир этилган жиноятнинг хусусияти ва ижтимоий хавфлилик даражасини, ана шу шахсларга оид маълумотларни ҳамда жазони энгиллаштирувчи ва оғирлаштирувчи ҳолатларни назарда тутиб, озоликдан маҳрум қилиш билан боғлиқ бўлмаган жазони қўллаш имкониятини муҳокама қилиш лозим. Суд айбдорни жамиятдан ажратмасдан туриб қайта тарбиялашнинг имкони бўлмаган ҳоллардагина озоликдан маҳрум қилиш тарзидаги жазони тайинлаш мумкин. Айни вақтда ҳукмда суднинг бу тўғрисидаги ҳулосаси асосланганлиги шарт", деб тушунтириш берилган.

Ўқтам ЮСУПОВ,

Кашқадарё вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи

Суд ҳайъати юқорида қайд этилган Пленум қарори талабларига риоя қилган ҳолда судланувчи, воёга етмаган Б.Билоловага нисбатан жазо тайинлашда унинг айбига қисман иқроқ ва пушаймонлигини, жиноят орқасидан етказилган зарарнинг тўлиқ қопланганлигини, фуқаровий даъвогарларнинг даъвоси йўқлигини жазони энгиллаштирувчи ҳолат деб топиб, фарз ниятларда жиноят содир этганлигини жазони оғирлаштирувчи ҳолат сифатида эътиборга олди. Гарчанд Бахринисо томонидан содир этилган жиноят оғир турдаги жиноятлар туркумига кирса-да, унинг муқаддам судланмаганлиги, аёллиги ҳамда яшаш жойидан ижобий тавсифланганлигини инобатга олиб, ЖКнинг 85-моддасига асосан озоликдан маҳрум қилиш жазоси тайинлашни, жазони — тарбия колонияларида ўтатиришни лозим топди. Бироқ, юқоридаги асосларга кўра, ўнга нисбатан шу кодекснинг 72-моддасини қўллаб, тайинланган озоликдан маҳрум қилиш жазосини шартлига айланатириб, синов муддати белгиланиши, синов муддати давомида унинг зиммасига яшаш, ўқиш ва иш жойи ўзгариб қолса, ҳуқуқ устидан назорат олиб борувчи органларга хабар бериб туриш, ҳар ойда бир марта бу органлардан рўйхатдан ўтиб туриш мажбуриятларини юклаш, муайян жойларда бўлмаслик, муайян вақтда яшаш жойида бўлиш, синов муддати вақтида ҳуқуқ устидан назорат қилиш мажбуриятини Чироқчи туман ИИБга юклатди ва унинг эҳтиёт чорасини бекор қилиб, суд залидан озоқ қилди.

Шунингдек, суд ҳайъати воёга етмаган Б.Билоловага нисбатан Жиноят-процессуал кодексининг 563-моддасига биноан Чироқчи туманидаги "Кишимшетапа" маҳалла фуқаролар йиғини раиси Н.Пармонови жамоат тарбиячиси этиб тайинлади.

Аёл — ҳаёт кўрки, оила таянчи, келажагимиз бўлган фарзандларимиз тарбиячиси. Одобли, сулув аёлни кўрган

кишининг хаёлидан қизи бўлса келин қилардим, деган ўй ўтади. Бахринисонинг онасини кўрган кишининг хаёлидан юқорида биз таъкидлагандай ўй ўтишига ишонасизми? Чироиди ойна уялтирган тақдирда ҳам ҳеч кимнинг хаёлидан шу аёлнинг қизини келин қилсам, деган ўй ўтмас керак.

Этти мучаси соғ бўла туриб, фарзандининг тарбиясини ўз холига ташлаб қўйган, одоб-ахлоқ, илму маърифат ва касб-хунар ўргатиш орқали нурийдидаларини қомил инсонлар қилиб тарбиялашга лоқайдлик билан қараган Бахринисонинг ота-онаси қилмишидан ачиниб кетади торти.

Тўғри тортилмаган арра дарахтини қийишқ кесгани сингари ота-онасининг ўзаро келиша олмагани Бахринисонинг ноўғри тарбияланишига сабаб бўлди. Болани қайта тарбия қилиш эса танасидан суви қоча бошлаган дарахтни қайта кўкратишдан ҳам машаққатлироқдир.

Хўш, Бахринисонинг ота-онаси бемехр, фарзандларининг тарбиясига беварқ экан. Унинг қариндош-уруғи-ю, яқинлари, Чироқчи транспорт коллежи раҳбарияти, гуруҳ раҳбари, қолаверса, маҳалладаги мутасаддилар қаёққа қарашди? Коллежда ўқувчилар йўқлама қилиниб, ким бор ё йўқлиги аниқланмайдими? Нега у Қарши шаҳрида, қилларнинг бўлида ижарада яшаб юрди? Бахринисога ўша йилда бир-икки марта дарсга борадиган ўқувчилар фақат Чироқчи транспорт касб-хунар коллежида учрайди, деб ўйлайсизми? Бундай салбий ҳолатлар вилоятдаги бошқа касб-хунар коллежлари, мактаблар, қолаверса, олий ўқув юртиларида йўқлигига ким кафолат беради? Бундай ҳолатларга панжа орасидан қараётган ўқув юртиларининг раҳбарлари ва мутасаддиларини ким деб аташ мумкин? Ахир, фарзандлар ўзимизники, улар келажагимиз эгалари-ку! Нега уларнинг тоза исмига губор қўнишига бепарвоми? Агар уларга ёшлигидан тарбия бермасак, улар улғайган сари тарбиясизлиги ҳам катталашиб боравермайдими? Нега бунча лоқайдими?

Боланинг кўнглида борлиқ яшириш. Фақат уни тўғри тарбиялаш, ойдан йўлга йўналтириш сиз билан бизнинг вази-фамиз, таъбир жоиз бўлса, бурчимиздир. Буюк бобокалонимиз Алишер Навоийнинг "Маҳбуб-ул-қулуб" асариди "Хато қилмоқ одамга хос хусусиятидир. Хатосини англаб, оғоҳ торган саодат эгасидир", дейилган. Бахринисо билибми билмайми ёки ёшиқ қилибми хато қилди. Адашганини айби йўқ, қайтиб йўлини топса, деганларидек, у ҳаётда ўз тўғри йўлини топиб олса яхши. Бизнинг эса бунга ишонгимиз келади. Акс ҳолда...

Хотин-қизлар жинояти — бугунги куннинг долзарб муаммоси

Жамиятни хотин-қизларсиз тасаввур қилиш жуда қийин. Аёл — бу аввало, она, оилада тарбиячи, муътабар опасинглимиз ҳисобланади. Лекин, ҳаёт чорраҳаларида шундай жиноятларга дуч келиш мумкинки, улар нафосат дунёсининг тенгсиз соҳибалари томонидан содир этилаётганлигига ишониб жуда қийин. Чунки, минг афсуслар бўлсинки, гўдагига алла айтган оналар, алифбени ўргатган муаллималар, таълим тарбия берган устозлар ёки бугунги кунда раҳбарлик лавозимда ишлаётган аёллар томонидан турли жиноят ва ҳуқуқбузарликларнинг содир этилаётганлиги жуда ташвиши ҳолдир.

Учкудук туман прокуратураси томонидан хотин-қизлар ўртасида учраётган жиноятларга қарши курашиш борасида амалга оширилаётган ишлар доимий назоратга олинган.

2010 йилнинг 10 ойида туманда жами 161 та жиноят қайд қилинган бўлиб, уларнинг 15 таси, яъни 9,3 фоизи хотин-қизлар томонидан содир этилган.

Шуни алоҳида қайд этиш керакки, хотин-қизлар томонидан асосан фирибгарлик ҳамда фоҳишахона сақлаш ёки қўшмачилик қилиш жиноятлари содир қилинган.

Жумладан, фуқаро Н.Ҳотамова 2009 йил август-ноябрь ойларида фуқаро

Ш.Қодировни алдаш йўли билан унинг 4 млн. 500 минг сўм миқдордаги пулни фирибгарлик йўли билан қўлга қиритиб, ўзининг шахсий эҳтиёжлари учун ишлатиб юборган.

Шу каби, фуқаро Г.Жузманова таниши Т.Избасаровнинг келинини ишга жойлаштиришни ваъда қилиб, 600 минг сўм пуллариини фирибгарлик йўли билан қўлга қиритган. Фуқаро Ф.Хузаяниева эса ўз уйда фоҳишахона ташкил этганлиги ИИБ ходимлари томонидан ўтказилган тадбирда аниқланган. Фуқаро Ж.Қуракбаева қалбаки дипломдан фойдаланган ҳолда туман халқ таълими бўйлимидаги масъул лавозимда ишлаб келганлиги аниқланиб,

П.УСЕНОВ,

Учкудук туман прокурорининг катта ёрдამчиси

жиноий жавобгарликка тортилган.

Албатта, бу каби жиноятлар учун уларга нисбатан жазонинг муқаррарлиги таъминланган. Бироқ, баъзи аёлларнинг манфаат йўлида ҳеч қандай ишдан тап тортаётганлиги кишини ташвишга солмасдан қолмайди.

Шундай экан, келгусида кенг жамоатчилик, маҳалла-қўй ва хотин-қизлар қўмиталари ҳамкорликда тарбиявий, маънавий тадбирларни ташкил қилиб, уларнинг жамиятимиз ҳаётидаги самарасини ошириши лозим.

Кўза кунда эмас, кунда синади

Ўша куни Сожида уйга хурсанд бўлиб қайтди. Эшикдан ичкарига кириши билан дарҳол Рустамга кўнги-роқ қилиб, учрашув тайинлади. У айтилган манзилга келганида Рустам кутиб турган экан. Салом-алик қилишганидан сўнг, Сожида суюнчи сўради.

Эркин Йўлдошев,
Тошкент шаҳар прокуратураси
бўлим бошлиғи Уринбосари

— Суюнчини чўзаверинг. Акангизнинг иши битадиган бўлди. Насиб қилса, яқинда чиқиб келади. Сиқилганларингиз орта қолди.

— Тушунмадим. Қанақасига? Қанақа қилиб чиқади? Ким ёрдам беради?

— Қанақа тушунмаган одамсиз, ўзи? Яқинда битта одам билан танишиб қолган-дим. Сизга айтмагандим-а?! Хуллас, бугун ўша одамни учратиб қолдим. Қамоқхоналар назоратига ишлар экан. Ўша ваъда қилди.

— Ростданим? Бўлди, суюнчи мендан. Нима қилиш керак экан? Ўша одам билан қачон учраштирайсиз?

— Сиз бугўндан хавотир олманг. Телефон рақамларини олганман. Айтган вақтингизда сизларни таништираман.

Сожида сўзининг устидан чиқди. 2010 йил феврал ойининг бошларида пойтахтдаги кафелардан бирида Рустам билан ўша танишини учраштирди. Ўрта ёшлардаги, яхши кийинган бу аёлнинг дадил-дадил гапирishi Рустамга унга нисбатан ишонч уйотди.

— Аввало, танишиб олайлик. Иسمим Барно. ЖИЭМ(жазони ижро этиш муассасаси)да ишлайман. Бу кишининг айтишича, — аёл Сожидага қараб қўйди, — бошингизга ташвиш тушганмиш. Нима гап ўзи? Бир бошдан гапириб беринг-чи...

— Опажон, сизни бизга Худонинг ўзи етказди. Акам гиёҳвандларга аралашиб қолиб, ўн ярим йилга кесилиб кетди. Агар иложи бўлса, уни олиндрок чиқариш мумкинмикан? Шунга ёрдам бера оласизми?

— Ҳм... Осон иш эмас экан. Аммо ўлимдан бошқа ҳамма нарсанинг иложи бор дейишди-ку. Бунинг ҳам йўлини топармиз. Фақат ўйлаб кўриш керак.

— Умрингиздан барака топинг. Қанақа хизмат бўлса, тайёрман.

— Бўлмаса, гап бундай. Бизнинг бошқармаимизда, қолаверса, бошқа тегишли органларда ҳам катта-катта лавозимларда ишлайдиган танишларим бор. Ўшаларни ишга солишга тўғри келади. Албатта, буларнинг барчаси ўз-ўзи-дан бўлмайди. Озрок "йўталиш"га тўғри келади. Шунини биласиз-а?!

— Опажон, гап бўлиши мумкин эмас. Ҳар қанақа хизматга тайёрман дедим-ку! Акам чиқиб келса бўлгани...

— Яхши, унақа бўлса, мен ҳам танишларим билан бир маслаҳат қилиб кўрай. Агар ҳамма иш ўхшаса, акангиз шу йилнинг сентябрида уйига қайтади. Бўпти, натижасини ўзим телефон қилиб айтман.

Эртаси куни Барно Рустамга кўнги-роқ қилди-да, танишлари билан гаплашганини, улар ёрдам беришни ваъда қилишгани-ю, бунинг учун эса, бор-йўғи 25 минг АҚШ долларлик "йўталиш" кераклигини айтди.

— Айтмоқчи, яна бир гап, — гапидан давом этди Барно. — Шунини билиб қўйингки, агар пуллар тўлиқ бўлмаса, акангиз охириги "ерок"гача ўтиради. Ундан кейин у ёқда ҳам унга осон бўлмайди. Эртага Бектемир туманидаги кафедра учрашамиз. Яна қайтараман, пулни тўлиқ қилиб олиб келинг.

Барнога миннатдорчилик билдириб, телефонни учирган Рустамнинг боши қотди. Шунча пулни қайердан топади, ахир? Гапирингизга осон. У ўйлай-ўйлай, охири барча гапларини битта қоғозга ёзди-да, тўғри Тошкент шаҳар ИИББга йўл олди.

Эртаси куни Рустам келиншилган манзилда Барно билан учрашди, пулларнинг маълум бир қисмини олиб келганини айтиб, пул солинган пакетни унга тутқазди. Барно аввалига бундан норози бўлган бўлса-да, сездирмасликка ҳаракат қилди. Шунинг учун қолганини чўзиб юбормасликни тайинлаб, пул солинган пакет билан кафедран чиқатган эди, фуқаро кийимидаяги йигитлар уни тўхтатишди. Шу заҳоти пакетдаги кимёвий ишлов берилган пуллар ашёвий далил сифатида олиб кўйилиб, тегишли баёнома тузилди.

Ушбу ҳолат содда фуқароларга ўзининг "беминнат хизмат"ини кўрсатиб юрадиган "ҳожатбарор" Барно Шодиева (исм-фамилиялар ўзгартирилган)нинг серкйра фаолиятидан бир шингил, холос. 1965 йил Тошкент вилоятида тутилган «аҳрамомимиз» 2006 йилда айнан фибрибгарлик жиноятини солидир этгани учун судланган бўлса-да, «ўрганган кўнгил, ўртанса қўймас»

деганларидек, яна фуқароларнинг "ҳожат"ини чиқаришга киришди.

Маълум бўлишича, у бунгача бир неча ўнлаб фуқароларнинг фарзандларини ўқишга киритиб қўяман дея, уларнинг қўйниларини пуч ёнғоққа тўлириб, жараҳ-жараҳ пулларни санаб олган экан.

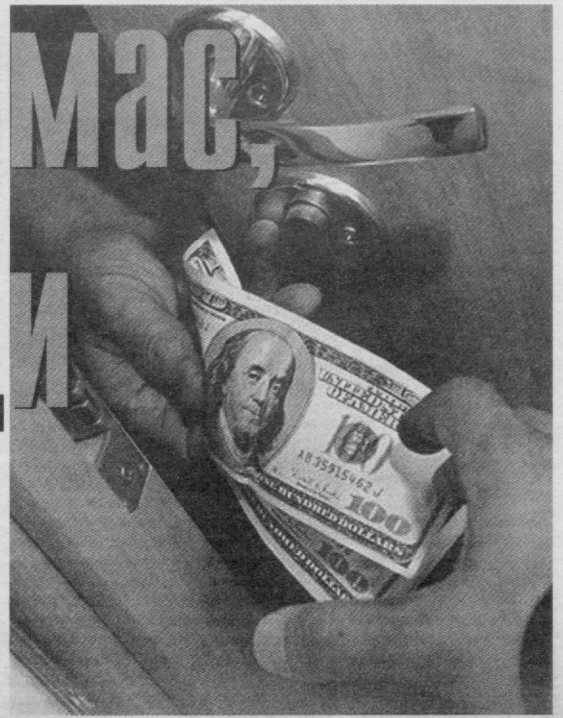
Унинг қармоғига илинганларнинг биринчиси ўғлини Тошкент Ахборот Технологиялари университети киритмоқчи бўлган З.Маъмурова ҳисобланади. Барно Шодиева унинг ўғлига 2009 йилнинг июль ойида апелляция тартибида Давлат тест марказига қайта имтиҳон топширтириб, балларини кўтариб беришни ваъда қилди. 2 минг 500 АҚШ долларини олади-ю... сўзининг устидан чиқмайди.

Қизини Тошкент Давлат Фармацевтика институтига жойламоқчи бўлган Қ.Саримсоқова ҳам Б.Шодиеванинг ёлғон гапларига учганлардан бири. Йўқса, унинг гапига ишониб, ДТМ ва Олий таълим вазирлигидаяги ишончли одамларга дега 6 минг 700 АҚШ долларини ўз қўлларни билан тутқазармиди?

Б.Қувонов жиянининг олий маълумотли бўлишига роса ҳаракат қилди. Кўп ўтмай жияни Тиббиёт Академиясининг даволаш факультетига ҳужжат топширганини эшитиб, таниш ахтара бошлади. Тақдир эса уни Б.Шодиевага рўпара қилди. "Ҳожатбарор"ликдан ўзга нарсани тан олмайдиган Барно Шодиева бундай пайтда нима қилсин? "Кўнгли бўш"лик қилиб, Б.Қувоновга танишлари билан гаплашиб, ишни ҳал қилишга ваъда бериб, ундан 19 минг 700 АҚШ долларни санаб олди.

Жияни Ўзбекистон Миллий Университетининг ҳуқуқшунослик факультетига ҳужжат топширганини эшитган С.Солиева танишлари орқали Б.Шодиеванинг кўнглига қўл солиб кўрди. Барно бу сафар ҳам илтимос қилиб келувчиларга ўз «марҳамат»ини дариг тутмади. Охири оқибат 12 минг АҚШ долларни С.Солиевадан Б.Шодиевага ўтди.

Айни ўша кезларда Н.Солиқованинг қизи ҳам абитуриентлар қаторида эди. Ўзбекистон Миллий Университе-

тининг молия факультетига ҳужжат топширган қизининг талаба бўлиши учун она елди-югурди ва Б.Шодиевани топди. Бу сафар ҳам 6 минг АҚШ долларни оғизда айтилган одамларга эмас, амалдаги янги эгасига ўтди.

Ж.Муродовнинг хотини анчадан бери олий маълумотли бўлиш орузида эди. Эр унинг орузини амалга ошириш йўлини қидира бошлади. Танишлари орқали Б.Шодиевани топди. Опа бу гап анча "ҳотамтойлик" қилди. Ж.Муродов бўлса, бор-йўғи 3 минг 100 АҚШ долларни эвазига хотини талаба бўлишидан боши осмонга етиб, қувонганча уйига қайтди. Айтмоқчи, Б.Шодиева бу сафар ишни анча пухта қилади. Яъни, Ж.Муродовнинг хотини номига расмийлаштирилган, Олий таълим муассасасининг ҳисоб рақамига бир йиллик шартнома пулини тулаш ҳуқуқини берувчи контракт қозонини қўлбула усулда тайёрлаб, уларни тўлиқ ишонтиради.

Бу орада тест синовларининг жавоблари чиқиб, ўқишга кирган ва кирмаганлар аниқ бўлади. Табиийки, бундай пайтда ўқишга киролмаганларнинг айримлари "ётиб қолгунча, отиб қол" қабилда иш тутиб, яна таниш-билиш излашга тушадилар. Шундайлардан бири қизини Тошкент Давлат Жаҳон тиллари университетига жойлаштириш ташвишида турган К.Ғафурова эди. Ҳар ерда ҳозир-нозир Б.Шодиева аёлнинг илтимосини эшитиб, апелляция тартибида ДТМга қайта имтиҳон топширишга ёрдам беришни айтиб, бунинг эвазига атиги 4 минг 200 АҚШ долларни миқдорда хизмат ҳақи сўради. Иши тез битаётганидан хурсанд она у айтган суммани дарҳол келтириб берди.

Ўқишга қира олмаганлардан яна бири 1991 йилда тутилган Ш.Ғаниева бўлиб, онаси қизининг Низомий номидаги Тошкент Педагогика университетининг психология факультетига ҳужжат топшириб, етарли балл тўплай

олмаганлигидан куюниб юрганида, Б.Шодиева унга пешвоз чиқди. Бу гап ҳам ДТМ ҳамда Олий таълим вазирлигидагиларга ваъда қилинган 3 минг АҚШ долларни Б.Шодиеванинг ҳамёнидан жой олди.

С.Каршибоева қизи Тошкент Давлат юридик институтига қира олмагач, Б.Шодиевани излаб топди ва унинг бир оғиз гапи билан 10 минг АҚШ долларини келтириб бериб, натижасини кутиб юраверди. Ваҳоданки, бу пайтда у берган пуллар алдақачон ўз жойини топган эди.

Бундай ҳолатларни яна анча-мунча келтиришимиз мумкин. Яна бир неча ўнлаб фуқаролар топган-тутганларини келтириб беришган бўлса, айримлари қарз олиб бўлса-да, Б.Шодиеванинг оғзидан чиққан маблагни муҳайё қилишган. "Кўза кунда эмас, кунда еинади" деганларидек, ниҳоят Барно Шодиеванинг "ҳожатбарор"лик фаолиятига чек қўйилди.

2010 йилнинг 5 октябрида Тошкент шаҳар Чилонзор туман судида сулланувчи Барно Шодиевага нисбатан қўзғатилган жиноят иши кўриб чиқилди ва унга 10 йил-у 6 ой муддатга озодликдан маҳрум этиш жазоси тайинланди. Шунингдек, ундан давлат фойдасига 250 млн. 36 минг сўм маблағ ҳам ундирилган бўлиб.

Тўғри, бир томондан олганда, фибрибгар қилмишига яраша жазога тортилиб, адолат қарор топди. Аммо, масаланинг иккинчи томони ҳам борки, бу ҳолатни ҳоҳида унутиб қўяётибмиз. У ҳам бўлса, ўзлари билиб-билмай, Б.Шодиевадек "ҳожатбарор" фибрибгарларнинг тегирмонига сув қуяётган айрим фуқароларимизнинг ўта ишонувчанликларидир. Ахир, йигит-қизларимиз пухта билимга эга бўлишса, ҳар қандай имтиҳон ҳам уларга чўт бўлмаслигини бу ота-оналар наҳотки эсларидан чиқариб қўйишган бўлса?! Акс ҳолда, юқорида гувоҳи бўлганимиздек, улар ҳам алданиб қолишди, ҳам маблағларидан айрилишди.

Пойтахтнинг Учтепа туманидаги "Карвон" бозори ҳар кунгидек гавжум. Айрим сотувчиларнинг қўли қўлига тегмайди. Айримлари эса...

Алишер бозор ичидан сотиб олган молларни ўзи доим савдо қиладиган ерга жойлаштириб, харидор кута бошлади. Уч-тўрт кишини ҳисобга олмаса, кун пешиндан оғса ҳам савдо унча ўшмади. Умуман олганда у нолимаса ҳам бўлади. Эрта билан келиб, павильонлардан кир ювиш қуқуни билан кирсовун сотиб олади, "Камаз" автомашиналари тўхташ жойига олиб келиб сотади. Гоҳида савдо яхши бўлиб, анча-мунча ишлаб ҳам олади. Кўпинча бўлса...

Шу пайт унинг рўпарасида ўрта ёшлардаги бир аёл пайдо бўлди.

— Келинг, опа. Нима керак? Кирсовунми? Порошокми? "Дода"ларидан бор. Қайсини-сидан берай?

— Раҳмат, укажон. Олдингизга бошқа масалада келувдим. Анчадан бери сизни ку-

Надомат

затиб турибман. Савдонинг унча мазаси йўққа ўхшайдими?!

— Хайронман. Бугун негадир унчалик ўхшамаяпти.

— Ҳа, пул топиш осон эмас. Менга қаранг, агар хоҳласангиз, бир иш қиламиз. Танишларим орқали Россияда ишлаб чиқарилган йогуртлардан сизга етказиб бераман. Уларни молларингизга қўшиб сотаверасиз. Нима дедингиз?

— Хужжатлари борми?

— Хужжати нима қиласиз? Мен манави, — аёл шундай дея совулларни кўрсатди, — молларингизнинг хужжатларини сўрамаяман-ку! Мевасини еб, боғини суриштирманг. Хўш, келишдикми?

Алишер бироз ўйланиб турган, рози бўлди. Унинг қўл телефони рақамини ёзиб олган аёл, икки-учта контейнер тайёрлаб қўйишни, моллар келиши билан ўзи кўнгирак қили-

Каримберди ҒАНИБОВЕВ,
Тошкент шаҳар прокуратураси бўлим катта прокурори

шини айтиб, гойиб бўлди.

Нотаниш аёл кетган, Алишер таваккал дея, бозор атрофида жойлашган контейнерлар майдончасидан ижарага контейнер олишга қарор қилди. У ерга бориб, бир кишидан бешта контейнерни қисқа муддатга сўраб олди-да, кўнгиракни кута бошлади. Орадан икки-уч кун ўтиб, аёл телефон қилиб қолди.

— Алишержон, молларни қабул қилишга тайёрмисиз? Ҳа, яшанг. Юк ортилган машиналар бозорга яқинлашиб қолди. Қутиб олинг.

Алишер айтилган жойга бориб, 2 та "УАЗ" ҳамда 5 та "ГАЗ — 24" автомашиналарини бошлаб келди-да, юкларни ўзи ижарага олган бешта кон-

тейнерга жойлаштира бошлади. Машиналар юкларни тушириб, яна бир неча бор қатнаб, контейнерларни деярли тўлдиришди.

Ҳамма ишлар бажарилиб, Алишер ҳайдовчиларга жавоб бериб юборган ҳам эди, қўл телефони жиринглаб қолди. Кўнгирак қилган бир таниши текшириш бошланганини айтиб, Алишерни оғохлантирди. Алишер шу заҳоти машинаси-га ўтириб, бозордан чиқиб кетди...

Маълум бўлишча, шу кунги Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси Тошкент шаҳар божқармаси контрабандага қарши курашиш бўлими ҳамда бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимлари ҳамкорликда тезкор тадбир ўтказишгаётган экан. Юкларнинг "эга"си қочиб кетган, тезкор гуруҳ ходимлари очик ҳолда қолган контейнерларни холис-лар иштирокида кўздан кечи-ра бошлади. Аниқланишича, контейнерларга нафақат ҳеч қандай хужжатлари бўлмаган, балки ҳатто ишлаб чиқарилган давлати ҳам номалум бўлган 24 турдаги, умумий қиймати 104 млн. 827 минг сўмлик "йо-

гурт" ва бошқа хил озиқ-овқат маҳсулотлари жойлаштирилган экан. Ушбу маҳсулотларнинг ноқонуний равишда олиб кирилиши натижасида, "Эркин муомалага чиқариш" (ИМ 40) божхона режимини расмийлаштириш учун 48 млн. 727 минг сўмлик тўлов тўланмай қолган.

Бундан тўшқари, 2 млн. 908 минг сўмлик истеъмолга яроқсиз озиқ-овқат маҳсулотлари ҳам аниқланган.

Жорий йилнинг октябр ойида жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар Учтепа туман суди судланувчи Алишер Назаровнинг жиноий қилмишини кўриб чиқиб, унга беш йил муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазосини тайинлади.

Сабр таги сарик олтин, дейди халқимиз. Дарҳақиқат, сабр қилган вақти келиб муродига етади. Алишер эса ҳар кунги тирикчилигига на сабр қилолди ва на белгиланган тартибларга риоя қилди. Эндигина 26 ёшни қаршилаган бу йигит ишларини қонун доирасида олиб бординида, бугун юзи шувут бўлмасди. Наҳора, энди надомат чекишдан фойда йўқ.

Ҳалола яшаб, ҳалола пул топиш, бола-чақани ҳам ҳалола риққ билан боқишга нима етсин. Қўлма ҳунари, дилда иймони бўлган инсон хор бўлмайдиган замона яшаймиз. Ҳукуматимиз томонидан чиқарилаётган қатор қонунлар ва уларнинг ижросини таъминлаш борасида амалга оширилаётган чора-тадбирлар замирида инсон манфаати кўзда тутилиб, унинг тинч ва фаровон яшashi ҳамда ишлашига кенг имкониятлар яратилиб бериламоқда.

Оғуфтуруш

Мусулмон оламининг улуг пешвоси Баҳовуддин Нахшбанд ҳазратларининг "Дил ба ёру даст ба қор" деган ҳаётий шори замирида улкан маъно ётади. Қўлинг меҳнатда, дилинг Худода бўлсин, деган бу муқаддас шиор 900 йилдан буён ҳақиқий мўминнинг йўлини ёритиб турувчи маёқдек нур сочиб турибди.

Ҳақиқий мусулмон бандаси ҳеч қачон бировнинг ризқига қўз олайтирмайди. Бировнинг тинчлигини бузмайди, мўмай пул топиш илинжида қинғир ишга қўл урмайди. Акс ҳолда у нафақат маҳалла-қўйнинг, балки қариндошлари-ю, оиласининг ҳам нафратига "сазовор" бўлади.

Чироқчи туманининг Торжилга қишлоғида яшовчи Уктам Диёров ана шуларни билганида, чин юракдан ҳис этганида, эҳтимом, жиноятга қўл урмас, оиласи олдига юзи шувут бўлиб, қора курсида ўтирмаган бўлар эди.

2010 йилнинг 21 июнида Чироқчи туман ички ишлар бўлими ходимлари томонидан уюштирилган тезкор тадбир натижасида Уктам Диёров фуқаро Акбар Юсуповга 228 грамм оғирликдаги "марихуана" гиёҳвандлик моддасини 900 минг сўмга пуллаётган вақтда қўлга олинди.

Сирождидин ВАФОВЕВ,
Чироқчи туман прокуратураси терговчиси

Жиноят вақтида қўлга олиниб, нафс дарёсига чўкаётган Уктам Диёров турли баҳоналарни рўқач қилиб, тўғри келган "хас"га ёпиша бошлади. Аввалига у барча гуноҳни бир йил олдин вафот этган бобоси Шодмон отага тўнкамоқчи бўлди. Нима эмиш — марҳум бобоси унга ажал оғусининг 10 дона уруғини берган, экишни маслаҳат бериб, "мева"си касалликларга даво бўлишини айтган эмиш. Улган одамни бўлса, тергаб ҳам, жазолаб ҳам бўлмайди. Уктам Диёровнинг бу баҳонаси иш бермагач, иккинчисига ўтди. Суд жараёнида у анчадан буён хасталаниб ётган онаси Мазмура Пардаевани даволаш учун гиёҳванд моддадан фойдаланганини айтди. Яна бир бор афсуски, бу орада унинг онаси ҳам вафот этди. Хуллас, тергов жараёнида жиноятчи марҳумлар руҳини безовта қилишдан нарига ўта олмайди.

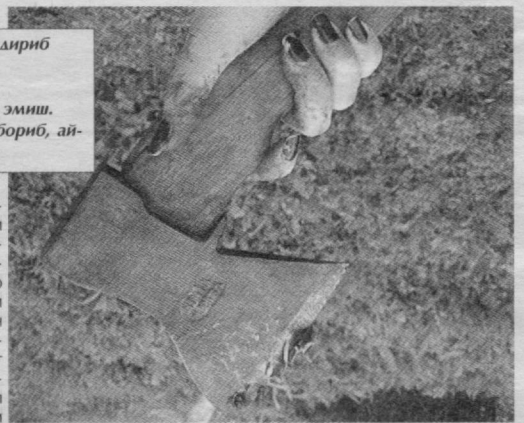
Суд ўз ҳукмини ўқиди. Судланувчи Уктам Диёровнинг қилмишидан чин кўнгилдан пушаймон эканлиги, қарамоғида 4 та фарзанди борлиги ҳамда илгари судланмаганлиги ҳисобга олиниб, у Жиноят кодексининг 59-моддасига кўра 6 йил муддатга озодликдан маҳрум этилди. Хуллас, уйламай босилган қадам йигитнинг шаънига доғ туширди. Воёга етмаган 4 нафар гўдак чуғурлаб қолди.

Гиёҳвандлик — аср вабоси. Бу ажал оғусининг касофати билан не-не оилалар барбод бўлган, ота ўз ўғлидан, ўғил ўз онасидан юз ўғирган. Ажал оғусини истеъмол қилиш жиноят бўлса, уни сотиш ва тарқатиш миллат ҳамда Ватанга қилingan хиёнатдир. Миллат ва Ватанга қилingan хиёнат энг оғир ва кечирилмас гуноҳдир.

Болта кўтарган аёл

Маматжон ТУРДИЕВ,
Самарқанд вилоят прокуратураси АМИБ катта терговчиси

— Гулчехра эрини ўлдириб қўйибди.
— Йўғ-е, нега?
— Болта билан урган эмиш. Кейин ўзи мимсага бориб, айбини тан олибди.

Хаётда нима-лар бўлмайди дейсиз? Уруш-жанжалсиз оила бўлмайди, дейишади. Ҳатто бир доношманд оилани узук-юлуқ суҳбатдан иборат деб таърифлаган экан. Эр-хотиннинг уруши — доқа рўмоннинг қуриши, деган гап ҳам бор. Аммо бу галги эр-хотиннинг жанжали ҳаммасидан ошиб тушди.

Булуғурлик Гулчехра Эшонкулова эри Абдунаби Ҳасанов билан тўрт нафар фарзандни тарбиялаб келаётганди. Оила четдан қараганда рисоладегидек, гулдек тўрт фарзанд — икки қиз, икки ўғил. Ҳавас қилса аризулик эди.

Ёз кунларининг бирида Абдунаби даладан уйига тушлик қилгани келди. Тушлик қилгач, бироз мизгиди. Бир-бир ярим соатча ухлаб, сўнг яна далага кетди. Орадан икки соат ўтиб, бир баклашка вино кўтариб қайтиб келди. Гулчехра қўшини Абдураим ақаникида ишлаб келганди. Бу Абдунабининг рашкини кўзгатди. Хотинини ҳақоратлай бошлади:

— Сен таги напсан, болаларинг ҳам ўзингга ўхшайди. Сени бугун бир ёқли қиламан.

У ўзини сўқийшдан тўхтамади. Гулчехра ҳам жим турмади. Бу жанжал эр-хотиннинг кундалик минғир-минғирга ўхшамасди. Борган сари тутақиб бораётган Абдунаби арқон топиб, Гулчехрани бўға бошлади. Аёл бир амаллаб унинг чангалдан қочиб чиқди. Эр унга мушт уришга улгурди. Гулчехра энди ўзини босолмай қолди.

— Ким кимни ўлдирди? Қўрама, — деди у жазавга тушиб. Сўнгра сандик орқасида турган болтани олди. Буни кўрган Абдунаби қўлидаги арқон билан болтани тортиб олмоқчи бўлиб унга ташланган эди, аёл қаққонлик қилиб қочди-ю, болтанинг орқаси билан эрининг бошига туширди. Абдунаби шу

заҳоти ерга йиқилиб, оғриқдан вой-войлаб бошлади.

Жаҳл келганда ақл кетади. Гулчехра болта билан эрининг бошига яна бир неча марта урди. Бу зарблардан Абдунабининг ахволи анада оғирлашди. Гарчи у ётган жойида "Машина топиб кел, кўп қон йўқотдим" дея бақирса-да, аёл бунга аҳамият бермай, арқон билан эрини бўға бошлади. Хаёлига "Болаларим кўриб қолса нима бўлади?" деган фикр келгачина, Абдунабини судраб, ертўлага олиб тушди. Кўп қон йўқотган Абдунаби хириллаб-хириллаб, ертўлада жон берди. Гулчехра эрининг бошини рўмон билан урга ташлаб, арқонини бўйнига қисиб бошлади. Сўнг хонада қон теккан кўрпа-ёстиқларни ўраб, ертўлага олиб бориб ташлади ва унинг эшигини маҳкам қилиб беркитиб қўйди. Кейин хонани тозалади, ўзининг қон бўлган кийимларини ювди. Болтани чердакка чиқариб, супургининг тагига яшириб қўйди.

Эртаси кун ҳеч нарса бўлмагандай юрaverди. Болалари "Дадам қани?" деб сўрашганда:

— Даданг далага кетди, — деб жавоб берди. Кеч бўлди ҳамки уларнинг даси даладан қайтмади. Болалар кутма-кута ухлаб қолди.

Фарзандлари ухлагач, Гулчехра туман ИИБга бориб бор гапни айтиб берди.

Суд Гулчехра Эшонкуловани қилган жиноятига яраша жазолади. У 15 йил муддатга озодликдан маҳрум этилди.

Ҳолва деган билан...

Эрта билан пойтахтдан бўлган кўнғироқ Холидани шошириб қўлди. Телефон қилган эски таниши Қажҳор (исм-фамилиялар ўзгартирилган) экан. У салом-алик қилар-қилмас, тезда 2 млн. сўм пул топиб беришни илтимос қила бошлади.

— Намунча шошилини? — ҳайрон бўлди Холида. — Тинчликми ўзи? Ишларингиз яхшими, уйдагилариз?.. Айтмоқчи, кириб келаётган янги йил байрами билан табриклайман.

— Раҳмат, ўзингизни ҳам табриклайман. Опа, бир танишим машина олиш учун навбатга турган эди. Ушанинг гали келибди. Аммо, аксига олиб йиққан пули машинага етмас экан.

— Қанақа машина? — Қанақа бўларди, "Нексия"... Биласизми, ҳозир "Нексия"лар "отлик"ка ҳам йўқ.

— Қажҳоржон, менда бунча пул йўқ. Бўлмаса-ку...

— Опа, шунча таниш-билишларингиз бўла туриб, нахотки бор-йўғи 2 млн. сўм топиб бера олмасангиз? — Вой, ҳозир бировдан қарз сўраб бўлар эканми?

— Сиздан нима кетди, сўраб кўраверинг. Хавотир олманг, қайтариб бераман.

Янги машина ҳақидаги гаплар Холидани ҳам қизиқтириб қўйди. Шунинг учун ҳам у бироз ўйланиб турди-да, секин гап бошлади:

— Қажҳоржон, машина шунчалик қимматми?

— Давлат нарҳида унчалик эмас. Бозорда жуда қиммат туради. Нимагайди?

— Шу... балки ўзим олсаммикан деб турувдим. Нима дедингиз?

— Яхши ўйлабсиз. Қарзингизни қайтара олмасангиз, машинани бо-

Хамидулла АБДУАЛИЕВ,
Учтепа туман прокурори ўринбосари

зорга олиб чиқиб сотасиз. Ҳам қарзингиздан қутуласиз, ҳам уч-тўрт сўмлик бўлиб қоласиз.

— Бўлмасам-чи укажон, ҳаракат қилиб, таниш-билишлардан пул топай. Сиз шу машинани менга олиб бERING. Майлими? Айтмоқчи, қанча топишим керак?

— Сиз пулингизнинг борини менга етказинг, қолганини кейин гаплашамиз. Яна бир гап. Салондагиларга кўкида бир ярим минг "шапка" ҳам беришимиз керак. Бунга ҳам эсингиздан чиқарманг...

Холида гўшақни кўйди-ю, қўшни-синикига югурди. Унга бор гапни айтиб, қарзга пул сўради. Қўшни аёл Холиданинг илтимосига йўқ дея олмади, уйдан 10 млн. 250 минг сўм пул олиб чиқиб берди-да, машинани қаердан олаётгани билан қизиқди. Холидадан "Тошкентдан" деган жавобни эшитгач, пойтахтда иши борлигини айтиб, уни ҳам ўзлари билан олиб кетишларини сўради. Холида рози бўлди.

Эртаси куни Холида билан қўшни аёл ўтирган машина Тошкентга етиб келгач, Учтепа туманидаги кафелардан бирининг ёнига келиб тўхтади.

— Шу ерда учрашшимиз керак, — Холида шундай деб машинадан тушди-да, кута бошлади. Қажҳор уларни кўп куттирмади. Қандай пайдо бўлган бўлса, Холидадан пуллари олгач, шундай гойиб бўлди.

Холида машинага қайтиб ўтирар экан, қўшини уни саволга тутди: — Хўш, нима бўлди?

— Насиб қилса, уч кундан кейин машинани олиб кетар эканман...

Орадан уч ойга яқин вақт ўтгач, қўшни Холидадан қарзини сўраб чиқ-

ди. Аммо шу пайтгача на пулдан ва на машинадан дарак топа олмаётган Холида сир бой бермай, яна озрок қутишни илтимос қилди. Шу кунгача ичини ит тирнаётган Холида қўшини чиқиб кетиши билан Қажҳорни қидиришга тушди. Аммо йигитни ҳеч қаердан топа олмади. Кунларнинг бирида тасодифан Қажҳорнинг дўстини учратиб қолди-ю, уни бор гапдан воқиф этиб, гап орасида агар Қажҳор пулни қайтариб бермаса, тегишли жойга мурожаат қилишини ҳам шаъма қилди. Табиийки, бу гап тезда Қажҳорнинг қулгоғига етиб борди ва у эртасигаёқ Холидани излаб топди. Шу пайтгача турли сабаблар туфайли машинани ололмаганлигини баҳона қилиб, 2009 йилнинг 17 апрелигача пуллари қайтариб бериши ҳақида тилхат ёзиб берди. Холида яна унинг ваъдасига ишонди. Бироқ, Қажҳор шу кетгачна, бошқа кўринмади. Шундан кейингина Холида тегишли органга ариза билан мурожаат қилишга мажбур бўлди.

2010 йилнинг 5 апрелида жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар Учтепа туман судида ушбу жиноят иши кўриб чиқилиб, судланувчи Қ.Саматовга 2 йил-у 6 ой мuddатга озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди.

Гарчи Қажҳор қилмишига яраша жазоланган бўлса-да, унинг гапига ишониб, чув тушишга Холиданинг ўзи айбдор. Ахир ҳолва деган билан оғиз чучимаслигини у яхши биларди-ку!

Манзура ҲАЙТОВА,

Бухоро вилоят прокуратураси бўлим прокурори
Можира ШАКАРОВА, журналист

Ёлғончи ишқ қурбонлари

Севган киши ёмонликка қозир эмас, дейдилар. Муҳаббатдек боқий туғуёқ фақат ахшиликка етказган, эзгуликка ҳамроҳ этган. Муҳаббатни шу боис қўёшга менга-зайимлар, балки... Ундан баҳра олган киши борки, бахтга юз тутали. Аммо баъзан ишқ билан ҳавасни фарқлаш олмаётганлар "севалим" дея гуноҳларга қўй уриб, хиёнатдан ор қилмаётганлар. Бу энди муҳаббат эмас, балки мавриасиз ишқ деб аталади.

23 яшар Жавоҳир (исм-фамилиялар ўзгартирилган)га 39 ёшли Малика ёқиб қолди-ю, у бу ўткинчи ҳавасни ишқ деб ўйлади. Малика ҳам Жавоҳирнинг "ишқ эртаги"ни эшитиб, сармаст бўлиб қолди. Қишлоқда дув-дув гап: "Малика билан Жавоҳир!", "Тавба!" деб ёқа ушлашди. "Йўғей!" дейишди ишонқирамай.

Узунқулоқ гапларни Маликанинг эри ҳам эшитгач, оиланинг тинчи бузилди. Эр-хотин ўртасида ҳар куни даханаки жанг, жанжал... Эри билан муносабатларининг кескинлашишига қарамай, Малика ўзини оқлашга уринарди-ю, аммо юрагининг тубидаги, унга ажал хабарини келтиргувчи "муҳаббат"идан воқеа-кишани ҳам истамасди.

Эл оёзига элак тутиб бўлармиди?! Синглисининг хатти-ҳаракатларини эшитган Мамлакат Жавоҳир билан гаплашиб кўрди. Бироқ, йигитча мийиғида кулиб: "Бекор гап" деса-да, унинг нигоҳлари пинҳона учрашувлардан сарҳуш эканлигини айтиб турар эди. Гап-сўзлардан ор қилаётган Комил эса унга ичиб келадиган одат чикарди. 2010 йилнинг 16 апрель куни кечки пайт қариндошлариникига борган эр-хотин яна жанжаллашиб қолишди-ю Малика жиянининг машинасида, Комил эса велосипедда уйга қайтди.

"Ошиқ йигит" билан боғлиқ машамса ҳадеганда тугамади.

— Мен ўша ўйнашингни ўлдирмасам, тинчимамайман, — удагайлади Комил.

— Унда бординг, Жавоҳир қочиб кетмабди-ку, учрашинг, — Малика шундай дея Жавоҳир билан тузган режасига кўра эрини уйдан чиқаришга баҳона топиладиган қувониб, даров "севглисига" кўнғироқ қилиб, эслатиб қўйди.

"Қорёғди" қишлоғининг хилват жойида Комилни кутиб турган Жавоҳир унга ташланди. Комил биринчи зарбдаёқ

ерга йиқилди. Жавоҳир вақтни ўтказмай, унинг бўйнидан бўғатча, жон талвасасида типирчилаётганини кузатиб турди. (Қалбида муҳаббат ниш урган ҳаммага яхшилик илинади, юрагида севишга урин берган бу тақдир жоҳилликка қўл урломайди...)

Хозиргина ҳаёт билан видолашган Комилнинг жонсиз нигоҳларида аламзада армонлар мангуа мўҳридан қолди. Жавоҳир бўлса, тун гувоҳ бўлган жиноятнинг очилмаслиги учун жасади ўзининг чопониға ўраб, велосипед ортига боғлади-да, қишлоқдаги зовурга ташлаб юборди.

Эртасига эрининг уйга қайтмаганини қайнона-қайнона-асига билдирган Малика хавотирлаётгандек кўринсада, аслида унинг юрагини даҳшат кемираётган эди. "Жиноят фош бўлса-чи?!"

Уша куни кечки пайт зовурдан Комилнинг жасади топилди. Тезкор-тергов гуруҳи гумонланувчи тариқасида Жавоҳирни сўроқ қилганлигини эшитган Малика тамом ўзини йўқотиб қўйди. Унинг бу ахволни кўрган айрим қариндошлари "Эри ёш эди-да, гамининг юки оғир бўлади", деб пичирлашса, бошқалари унга нафрат билан қарай бошлашди.

Малика ортиқ чидай олмади. Узоқ ўйлаб ўтирмай, оғил-хонага кирди-ю...

У ўзини осаётганда нималарни ўйлади экан? Балки эл орасида гап-сўз бўлганидан орлангандир? Еки шунча йил билга яшаган ҳалол, покдил инсоннинг фожиали ўлимида ўзини айбдор ҳис қилдимми? Буниси бизга қоронғу.

Орадан тўрт кун ўтиб, Малика ҳам тупроққа қўйилди. Орта қолган кекса ота-она, воёга етмаган ўғил, яқинлари дилида бир умр ўчмас доғ қолди.

Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 97-модда 2-қисмининг тегишли банди билан айбли деб топилган Жавоҳир Жўраевга 17 йил мuddатга озодликдан маҳрум этиш жазоси тайинланди. У энди умрининг охиригача Комил билан Маликанинг чирқираган руҳлари таъбиҳида, маҳалладошларининг нафрат тўла нигоҳларига дош бериб яшашига маҳкум.

Учта фанга... 200 минг сўм!

Шухратжон АБДУЛЛАЕВ,
Наманган вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи

Наманган Муҳандислик иқтисодиёт институтининг 1-курс талабаси Собит Орзиев (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ўқув йили охирида учта фандан баҳо оломай, ташвишга тушиб қолди. "Нима қилсам экан?", деган ўйда деканатга учрагани, қотиба унинг талабалар сафидан чиқариш масаласи ҳал этилаётганини айтиб, юрагига баттар ваҳима солди.

— Э-э, шунга ҳам ташвиш қилиб ўтирасанми?! — унга далда берган бўлишида айрим курсдошлари. — "Замдекан"га учрасанг, ҳаммасини ўзи ҳал қилиб беради.

Собит уларнинг маслаҳати билан ўша кунлик Механика-технология факультетининг ўқув ишлари бўйича декан ўринбосари Шоназар Турсуновга учради:

— Домла, учта фандан баҳо ололмадим. Ўзингиз ёрдам бериб юборинг!

Шоназар Турсунов бу илтимосни одатдагидек совуққонлик билан қабул қилди:

— Ўқисанг бўлмайди! Ўқиш пайтида ҳеч топиб бўлмайди сени. Тезроқ қайта имтиҳон топширишга тайёрлан, акс ҳолда, талабалар сафидан чиқариласан.

Собит таъналар билан кўмиб ташлаган устозига яна умидвор бокди:

— Домла, касал бўлиб қолгандим. Ўзингиз қўллаб юбормасангиз бўлмайди... Имтиҳонга тайёрланишга вақт ҳам йўқ...

Ш.Турсунов бироз ўйланиб тургач, талабасига юзланди:

— Эртага кел-чи, мен бир йўлни топарман...

Собит кетгач, Ш.Турсунов ўйлай-ўйлай учта имтиҳондан баҳо қўйиб бериш аъзагига 240 минг сўм пул "ишлаб олиш"га аҳд қилди.

Собит айтилган пайтда домлага учрашди.

— Хўш, энди нима қиламиз? — Ш.Турсунов гарчи уни кутаётган бўлса-да, ўзини бепарводек тутди. — Аҳвол чатоқ-ку?!

— Шунинг учун ёнингизга келдим-да! — йигит домласига ёнборгудек бокди. — Институтда қолишим фақат сизга боғлиқ, домла! Харажати бўлса, айтинг! Баҳо қўйиб берсангиз бўлгани!

Домлага аини шу гап керак эди. Шу боис, юзига табассум югурди.

— Майли, мен ўзимнинг фанимдан баҳо қўйиб бераман. Қолган иккитасини ҳам бир амалларимиз, фақат... Ҳаммаси учун 240 минг сўм берасан!

Собит ўйланиб қолди.

— Бунча пул топиб бера олмасан керак... — деди иккиланган кўйи.

— Унда ўзинг биласан, — Ш.Турсуновнинг туси ўзгарди. — Имтиҳонга тайёрлан, вақт оз қолди...

Собит иш тескари томонга ўзгариб кетганидан ташвишга тушиб, шошиб қолди:

— Домла, майли десангиз, икки юз минг топиб бераман... Тўғриси, ундан ортиғига қўриб етмайди...

— Майли, фақат икки-уч кундан кечиктирма, — деди домла қатъийлик билан.

Орадан уч кун ўтди. Ш.Турсунов шахшй юмушлари билан Учкўрғон туманига кетганида, унинг уяли телефонига Собит кўнғироқ қилди:

— Домла, айтган пулингизни олиб келдим, қаердасиз?

— Хозир узоқроқда эдим. Уни Муяссар опанга бериб қўявер, — жавоб қилди домла ўзи билан бирга ишловчи турмуш ўртоғини назарда тутиб. — Мен унга кўнғироқ қилиб қўяман...

— Мен талабалардан умуман пул олмамайман, — Ш.Турсуновнинг турмуш ўртоғи уни кескин рад этди. Бироқ домла нафсини тия олмагани боис, ҳар нарсага тайёр эди. Шунинг учун хотинини алдашга тушди:

— Бу пулни мен қарзга берганман. Уни қўрқмай олишинг мумкин...

Аммо... Афсуски, Муяссар опанинг қўрқанича бўлди. У пулни Собитдан олиши билан ҳуқуқни муҳофаза қилиш органи ходимлари уни қўлга олдилар. Шундан сўнг вазиятдан огоҳ этилган Ш.Турсунов келиб, ўз айбига иқдор бўлишга мажбур бўлди.

Устоз деган табаррук номга доғ туширган Ш.Турсунов суднинг ҳукми билан олти йил мuddатга озодликдан маҳрум этилди. Баднафс устозга ўз қилмишлари ордидан ана шундай аянчли қисмат насиб этди.

Банк уриб кетилди

Янги йил байрамлари пайтида Аргентинанинг Буэнос-Айрес шаҳридаги Banco Provincia банки уриб кетилди, деб хабар беради BBC News. Банк хизматчилари байрамлардан кейин ишга чиққачгина банкка ўғри тушганлигидан хабар топдилар. Талон-торож қилинган аниқ сумма маълум эмас. Полицияга келиб тушган маълумотларга қараганда, босқинчилар 6 ой давомида банк остига ер ости йўли қовлаган эканлар. Ўз режаларини амалга ошириш учун эса 2010 йил июль ойида банк биноси яқинидаги бошқа бир бинони ижарага оlishgan.

Янги йил байрамларига улар 30 метрлик туннель қазиб, унга электр чироклари ва вентиляторлар ўрнатилган. Associated Press ахборот агентлигининг хабар беришича, Banco Provinciaдаги 1400 та ячейкадан (мижозларнинг ўз маблагларини солиб кулфлаб қўядиган сандиқчалар) 140 таси бузиб очилган. Полициячиларнинг айтишларича, банкда бир неча марта сигнализация ишлаб кетган, ammo ташқаридан ҳеч қанақа бузиш аломатлари кўринмаганиги учун полициячилар орқага қайтиб кетишган. Ҳозирги кунда Banco Provinciaнинг юзлаб мижозлари банк биносини ўраб, ўз маблагларини қайтариб беришни талаб этмоқдалар.

Кўплаб аргентиналиклар ўз маблагларини банк ертўлаларида сақланганидан сандиқчаларда асрашни афзал турадидлар, чунки 2001 йилда содир бўлган молиявий бўҳрон таъсирида молиявий ташкилотлар банк мижозлари қўйган маблагларини қайтариб тўлашга лаёқатсиз бўлиб қолганликлари сабабли улар ўз маблагларидан маҳрум бўлган эдилар.

Арканзасда қушлар қирғини

Арканзас штатида амалга оширилган янги йил мушакбозлиги 3000 дан ортиқ қораялоқларнинг (майнага ўхшаган қушлар) ўлимига сабаб бўлди, деб хабар беради USA Today. Штатнинг марказий қисмидаги Биб шаҳри аҳолисининг айтишича, кўчаларда сайр қилиб юрган кишиларнинг бошига юзлаб қораялоқлар ёмғирдай ёғилган. Аввалига юзлаб тўплардан бирваракайига отилгандек гумбуруллаш қулоққа чалинган, сўнгра қушлар ёмғири бошланган. Орнитологларнинг фикрича, қушлар мушаклар портлашидан гаранг бўлиб, ўзларини турли биноларга ва симёғочларга уриб ҳалок бўлишган.

Янги йил кечаси ҳаммаси бўлиб 3000 дан ортиқ парранда ҳалок бўлган. Мушакбозликдан ташқари, ўша кунни чакин чакна, дўл ҳам ёққан экан.

Ноқонуний қурол-яроғ савдоси

Буюк Британия телеканали Sky Newsнинг 3 январь кун берган хабарига қараганда, Исроил хавфсизлик хизмати Шин Бет Буюк Британиянинг Куддусдаги консулликда хизмат қиладиган икки ходимини қамоққа олган. Улар ХАМАС ҳаракати жангариларига ноқонуний равишда қурол-яроғ сотган, деб гумон қилинмоқдалар. Жангарилар бу қуроллар билан Куддусдаги "Тедди" стадионига ҳужум уюштиришни режалаштиришган. The Jerusalem Post нинг хабар беришича, Исроил хавфсизлик хизмати ходимлари режалаштирилган жиноятни олдиндан пайқаб қолишган ва олдини олишган.

Буюк Британия Ташқи ишлар вазирлигидаги масъул ходимларнинг берган маълумотларига қараганда, қамоққа олинган ходимлар содир этган ишлар уларнинг консулликда амалга оширадиган ишларига алоқадор эмас. Улар биронта масъул давримини эгаллаб туришмаган.

Таъкидлаш лозимки, "Тедди" стадионида маҳаллий "Бейтар" клуби футбол ўйинларини ўтказди. Клуб ишқибозлари эса мамлакатдаги араб миллатига хос аҳолига нисбатан ўзларининг салбий муносабатлари билан ажралиб турдилар.

АҚШ суди АЕУ фирмаси раҳбари Эфраим Диверолини 4 йил қамоқ жазосига ҳукм қилди. У АҚШ Мудофаа вазирлиги билан тузилган шартнома бўйича Афғонистон қуроли кучларига ўқ-дорилар етказиб бериши керак эди. У эса шартномага зид равишда Хитойда ишлаб чиқарилган ўқ-дориларни етказиб берган экан. Бу ҳақда 3 январь кун Associated Press ахборот агентлиги хабар берган. Бундан ташқари, Дивероли қурол-яроғ етказиб беришдаги фирмаларининг учун ўзини айбдор деб тан олган. У 250 миң АҚШ доллари миқдорда жарима тўлайди. Шунингдек, у АҚШ ҳукуматида 149 миң доллар тоvon тўлашга мажбур қилинади. АЕУнинг яна 3 та раҳбари худди шундай айблов бўйича ҳукм чиқарилишини кутмоқда. 2007 йилда АҚШ Мудофаа вазирлиги АЕУ билан Афғонистон ҳукумати қўшниларига ўқ-дори етказиб бе-

Тансоқчининг хиёнати

Agence-France-Presse ахборот агентлигининг 4 январь кун берган хабарига қараганда, Исломобола покстонлик сиёсатчи, Панжоб музофоти губернатори Салмон Тазир отиб ўларилган. Дастлабки маълумотларга қараганда уни ўз тансоқчиларидан бири отиб ташлаган. Қотиллик Исломобола шаҳрининг марказидаги бозор яқинида содир этилган. Ўқотар қуролаан олинган кўплаб жароҳатлар оқибатида Салмон Тазир касалхонада вафот этган.

Покистон Ички ишлар вазирли Раҳмон Маликнинг сўзларига қараганда, тансоқчи қотиллик содир этганини тан олган ва полицияга таслим бўлган. Тахминларга кўра, мамлакат парламентида муҳокама этилаётган шаккоқлик тўғрисидаги конун лойиҳасига нисбатан Тазирнинг салбий муносабати жиноят мотиви бўлиб хизмат қилган. Маълумки, Салмон Тазир ҳукмрон Покистон халқ партияси азоси эди. У "Толибон" ва бошқа исломий ҳаракатларни очикдан-очик танқид қилган. Илгари у Парвез Мушарраф ҳукуматида саноат вазирли бўлиб хизмат қилган. Покистон Бош вазир Юсуф Ризо Гилоний губернаторнинг ҳалок бўлганлиги муносабати билан мамлакатда уч кунлик мотам эълон қилган.

Насронийларнинг норозилик намойиши

500га яқин ёш насронийлар иштирокида Мисрнинг Асьют шаҳрида норозилик намойиши бўлиб ўтди, деб хабар берди Associated Press 4 январь сешанба кун. Намойишчилар Асьют шаҳридаги ҳукмрон партиянинг штаб

квартираси қаршисда тўпландилар ва ўз хочларини "ўз қонлари ва жонлари" билан ҳимоя қилишга қасамёд қилдилар. Улар ҳукуматни аҳолининг қарийб 10 фоизини ташкил этадиган насроний-коптларни муҳофаза қилиш учун етарли чора-тадбирлар кўрмаётганига айбандилар. Бундан ташқари, улар тартибни сақлаш учун йиғилган полициячиларга қарата тош отдилар, ammo жароҳат олганлар ва жабрланганлар тўғрисида ҳеч қандай маълумот берилгани йўқ. Бироз илгари бундай ҳаракатлар Қоҳира ва Александрияда ҳам бўлиб ўтган эди.

Бу намойишлар янги йил кечаси насроний-коптларнинг черкови олдида амалга оширилган террорчилик ҳуружига ўзига хос бир жавобдир. Террорчилик ҳуружи натижасида 21 киши оламдан кўз юмган. Миср президенти Хусайн Муборак террорчилик ҳуружининг содир этилишида чет эл ташкилотлари айбдор деган фикрни баён этган. Аммо терговнинг дастлабки маълумотларига қараганда, террорчилик ҳуружини худудини беш кўлидай яхши биладиган маҳаллий экстремистлар амалга оширган. Биринчи навбатда "Салафия" исломий гуруҳи гумон остига олинмоқда. Эҳтимол террорчилик ҳуружи ташкилотчиларига "Аль Қоида" ҳам қандайдир даражада таъсир ўтказган бўлиши мумкин.

"Салафия" исломдаги фундаменталистик йўналиш бўлиб, унинг тарафдорлари ислом динига бошқа динлар элементлари ва фалсафий оқимларнинг нуқтаи назарлари киритилишига тиштинроги билан қарши курашадилар.

Наркомафия қутурмоқда

Agence-France-Presse ахборот агентлигининг 3 январь кун берган хабарига қараганда, Мексиканиннг күүрөт шаҳри бўлмиш Акапулькодаги аэропортга кетадиган йўл

чеккасида 4 кишининг жасади топилган. Уларнинг барчаси ўқ-отар қурол билан отиб ташланган. Қотиллик содир этилган жойдан полициячилар 40 ортиқ буюш патронлар топилган. Хабар қилинишича, қотиллар жабрдийдаларини отиб ташлашдан аввал уларнинг қўл-оёқларини бойлаб қўйишган экан.

Полициячилар жабрдийдалар ёнидан 2 та хат ҳам топилган. Тахмин қилинишича, бу хатларни қотиллар бошқаларга таҳдид сифатида ёзиб қолдиришган. Agence-France-Presening таъкидлашича, Акапулько шаҳри жойлашган Герреро штати "Зетас" ва "Ла Фамилия" деб номланган 2 та йирик наркокартель ўртасида талаш бўлиб турибди.

2006 йилнинг охиридан 2010 йил декабргача ушбу йирик наркокартельлар ўртасида бўлиб ўтган қонли тўқнашувлар оқибатида 30 миңдан ортиқ киши ҳаётдан кўз юмган.

Шунингдек, Agence-France-Presening 5 январь кун берган хабарига қараганда Мексиканиннг Табаско штатида ҳам кўчаларда қизикчилик қилиб юрадиган 2 кишининг жасади топилган. Бу иккала шахснинг ҳам ёнидан хат топилган. Хатда "қизикчилик гиёҳвандлик моддалари сотувчиларини харбийларга сотганиликлари учун жазоланди", деб ёзилган экан. Штатнинг Бош прокурори берган хабарга қараганда, қизикчиларни "Зетас" гуруҳи аъзолари ўлдирган бўлиши мумкин.

4 январдан 5 январга ўтар кечаси Мексика шимолидаги Чиуауа штатида наркокартель аъзолари томонидан 15 киши ўлдирилган. Мексика билан АҚШ чегарасида жойлашган Сьюдад-Хуарес шаҳрида эса 11 киши ўлдириб кетилганлиги қайд этилган. 2010 йилда Мексикада гиёҳвандлик моддалари савдоси билан ноқонуний шуғулланувчи жиноятчилар томонидан 12 миңдан кўпроқ кишининг ёстиги қуритилган.

Эфраим Дивероли қамоқда

ришда шартнома тузган эди. Шартномада Хитойда ишлаб чиқарилган ўқ-дориларни Афғонистонга етказиб бериш ман этилганиги алоҳида таъкидлаб ўтилган. Шунга қарамай, АЕУ 2007 йил июнь ойидан октябрь ойигача Афғонистонга Хитойда ишлаб чиқарилган 7.62 калибрдаги 90 млн.та патронни етказиб берган. Патронлар солинган қутиллардаги белгилар қалбакилаштирилиб, улар Албанияда ишлаб чиқарилган, деган белги қўйилган. Шартнома бўйича Дивероли компанияси Пентагондан 10,3 млн. доллар ҳақ олган.

25 январь кун Эфраим Дивероли устидан бошқа бир иш бўйича ҳукм чиқариш режалаштирилган. Уни ноқонуний равишда қуроллашиб юришда айблашмоқда. Бу айблов бўйича у 10 йил қамоқ жазосига ҳукм қилиниши мумкин.

Интернет хабарлари асосида Йулдош ПАРДА таржимаси

«Respublika Mulk-Auksioni» ДК очик танлов савдоларига таклиф этади!

Қўшимча сармоя киритиш мажбуриятини олиш тартибидаги очик танлов савдосига куйидаги объектлар кўйилади:

1. "Алгоритм" ОАЖнинг ижтимоий соҳа объекти бўлган Тошкент вилояти Зангиота тумани, "Эшонгузар" ҚФЙ ҳудудида жойлашган қурилиш ости майдони 1052,48 кв.метрга тенг бўлган қурилиши тугалланмаган нотурар жой бино ва иншоотлари.

Объект ҳақида маълумот — ер участкасининг умумий майдони — 0,4608 га; бино ва иншоотларнинг қурилиш ости майдони 1052,48 кв.метр.

Бошланғич баҳоси — 118 087 900 сўм.

Танлов савдоси асосий шarti - энг юқори сотиб олиш тўловини таклиф этиш; энг юқори миқдорда инвестиция киритиш, янги ишчи ўринларини ташкил этиш мажбуриятларини олиш; сотиб олиш қиймати ва инвестиция киритишни қисқа муддатларда амалга ошириш.

2. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг "Физика-Қуёш" илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси Материалшунослик институтига қарашли Тошкент вилояти Паркент тумани, "Чанги" кишлоғида жойлашган гараж, устaxonа ва омборхона бинолари.

Объект ҳақида маълумот — ер участкасининг умумий майдони — 1,57

га; биноларнинг қурилиш ости майдони 988,49 кв.метр.

Бошланғич баҳоси — 228 419 100 сўм.

Танлов савдоси асосий шarti — энг юқори сотиб олиш тўловини таклиф этиш; 205,0 млн. сўмдан кам бўлмаган миқдорда инвестиция киритиш, янги ишчи ўринларини ташкил этиш мажбуриятларини олиш; сотиб олиш қиймати ва инвестиция киритишни қисқа муддатларда амалга ошириш.

Танлов савдоси голиблари савдо натижалари тўғрисидаги баённома имзоланган кундан бошлаб 20 кун муддат ичида сотувчи билан давлат актив олдидан шартномасини имзолаши, тўланган закалат пули миқдори ўтказилган савдо натижалари тўғрисидаги баённомада қайд этилган сотиб олиш тўлови суммасининг 15 фоиздан камини ташкил этса, етишмаётган суммани объектнинг олдидан шартномаси тузилгунга қадар сотувчининг банк ҳисоб рақамига тўлашлари шарт.

Танлов савдоси ва талабгорларнинг таклифлари билдирилган конвертларни очиб Тошкент шаҳри Ўзбекистон шoҳ кўчаси, 55-уйда (ДМК биноси) 2011 йил 8 февраль соат 11:00да бўлиб ўтади.

Танлов ҳужжатлари, уларга Ўзбекистон Республикасида белгиланган энг кам иш ҳақининг икки баробари миқдоридagi тўлов "Respublika Mulk-Auksioni" ДКнинг куйида кўрсатилган

ҳисоб рақамига амалга оширилганидан кейин ҳамда тўловни амалга оширилганликни тасдиқловчи ҳужжат нусхаси тақдим этилганидан сўнг олиниши мумкин. Талабгорлардан буюртмаларни қабул қилиш савдо бошланғичидан 3 (уч) соат олдин тўхтатилади.

Танлов савдоларида қатнашишни истаган талабгорлар ўз сармоявий таклифлари ва куйидаги ҳужжатларни 2 нусхада топширишлари шарт: танлов қатнашчисининг талабномаси; танлов ҳужжатлари, шу жумладан, таъсис ҳужжатлари нусхалари (устав, таъсис шартномаси, гувоҳнома) хорижлик сармоядорлар - ҳуқуқий шахслар учун Ўзбекистон Элчихонаси ёки улар вакил бўлган давлатнинг Ўзбекистондаги Элчихонаси тасдиқланган таъсис ҳужжатлари нусхалари (нотариал тасдиқланган ҳолда); талабгорга хизмат кўрсатувчи банкнинг (ёки халқаро аудиторлик хизматининг) маълумотномаси; танлов савдоси объектига талабгор таклиф этаётган сотиб олиш суммаси ва уларни тўлаш муддати, инвестиция мажбуриятларининг таклиф этилаётган суммаси, уларни тўлаш шакли, муддати ва шартлари аниқ кўрсатилган ҳолда икки нусхада конвертда маҳкамлашиб, муҳрлашиб тақдим этилиши лозим; закалат пули тўланганлиги ҳақидаги тўлов ҳужжати нусхаси ва талабгорнинг рекезитлари; жисмоний шахслардан паспорт нусхаси; ваколатли вакилнинг тан-

ловда қатнашиш учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома, шахсини тасдиқлайдиган ҳужжат нусхаси ва бошқалар илова қилинган ҳолда; ҳужжатларни шахсан ваколатли вакил топшириши ёки почта хизмати орқали жўнатилиши, шунингдек, тақдим этилган ҳужжатларнинг барча варақлари талабгорнинг муҳри ва имзоси билан тасдиқланган бўлиши керак.

Танлов савдосида иштирок этиш учун талабгорлар "Закалат пули тўғрисидаги келишув"ни имзолагандан сўнг, объект бошланғич баҳосининг 15 (ун беш) фоиз миқдоридagi закалат пулини "Respublika Mulk-Auksioni" ДКнинг ХОАТБ "InfinaBANK" МФО: 01041, СТИР: 206761326, 20210000804537599001 ҳисоб рақамига тўлашлари керак.

Ушбу кундаги танлов савдоси бўлиб ўтмаган деб эътироф этилса, такрорий танлов савдоси ва талабгорларнинг таклифлари билдирилган конвертларни очиб 2011 йил 15, 22 февраль, 2 март кунлари соат 11:00 дан бошлаб юқоридagi манзил ва шартларда ўтказилади.

Қўшимча маълумот ва танлов ҳужжатларини олиш манзили: 100003, Тошкент шаҳри Ўзбекистон шoҳ кўчаси, 55-уй. Давлат мулки қўмитаси биноси, 9-кават. Телефон (8-371) 239-83-95 Факс: 150-34-46.

Email: info@mulk.uz www.mulk.uz

«Aktiv Broker» ДК биржа савдоларига таклиф этади!

2011 йил 07 февралда "Тошкент" Республика фонд биржасининг биржа савдоларига чиқарилаётган акциядорлик жамияти рўйхати

№	Эмитент номи	Устав фондидаги давлат улуши (фоиз)	Савдога чиқарилаётган акциялар сони (дона)	Номинал қиймати (сўм)	Бир дона акциянинг бошланғич таклиф нархи (сўм)	Акция пакетининг бошланғич таклиф нархи (сўм)
1	"Марказий ипподром" ОАЖ	40,17	13 315 955	500	507,37	6 756 116 088,35

Қўшимча маълумотлар ва саволлар учун "Aktiv Broker" ДКга мурожаат қилишингиз мумкин. Тел.: 233-27-19, 233-38-69, Email: aktiv_broker@mail.ru, www.gki.uz, gkitorg.uz Манзил: Тошкент шаҳри, Бухоро кўчаси, 10-уй; ДМК Тошкент шаҳар ҳудудий бошқармаси тел. 233-35-08.

Ишонч телефонлари

Маҳаллий давлат ҳокимияти, назорат қилувчи ва лицензия берувчи органлар томонидан тadbirkorлик субъектларига рухсатномалар бериш, тadbirkorлик фаолиятини ташкил этиш, қурилишга рухсат бериш, кадастр орқали расмийлаштириш ва бинолар ижараси учун тўлов миқдорини белгилашда қонунбузилиш, бюрократик тўсқинликлар ва сансалорликларга йўл қўйилган тақдирда, Сиз тadbirkorлар ўз ҳуқуқларингизни ҳимоя қилиш учун Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузурдаги Солик, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти, Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятлар прокуратураларининг қуйидаги "Ишонч телефони" рақамларига ёки «007» қисқа рақамига қўнғироқ қилишингиз мумкин.

№	Прокуратура органлари	Ишонч телефонлари
1.	Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси	Код: 8371 232-43-91 232-45-40
2.	Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузурдаги СВОЖДЛҚК Департаменти	Код: 8371 233-84-20
3.	Андижон вилоят прокуратураси	Код: 8374 224-06-09
4.	Бухоро вилоят прокуратураси	Код: 8365 223-74-79
5.	Жиззах вилоят прокуратураси	Код: 8372 226-09-62
6.	Қашқадарё вилоят прокуратураси	Код: 8375 221-07-82
7.	Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси	Код: 8361 222-26-39
8.	Навоий вилоят прокуратураси	Код: 8436 225-07-17
9.	Наманган вилоят прокуратураси	Код: 8369 226-23-02
10.	Самарқанд вилоят прокуратураси	Код: 8366 235-07-34
11.	Сирдарё вилоят прокуратураси	Код: 8367 223-38-22
12.	Сурхондарё вилоят прокуратураси	Код: 8376 223-20-36
13.	Тошкент шаҳар прокуратураси	Код: 8371 273-74-81
14.	Тошкент вилоят прокуратураси	Код: 8371 277-76-18
15.	Фарғона вилоят прокуратураси	Код: 8373 224-04-80
16.	Хоразм вилоят прокуратураси	Код: 8362 227-45-71

Бундан ташқари фуқароларнинг илтимос ва мурожаатларини кундалик навбатчилик асосида қабул қилиш бўйича барча туман-шаҳар прокуратураларида ишонч телефонлари ташкил этилган.

Сизнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларингиз тезкорлик билан ҳимоя қилиниши таъминланади.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси

«Республика Кўчмас мулк биржаси» ЁАЖ Самарқанд вилоят филиали бошланғич баҳоси ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очик аукцион савдоларига таклиф этади!

1. Аукцион савдосига ДМК Самарқанд вилоят ҳудудий бошқармасининг 2010 йил 5 июлдаги 10-Па-сонли буйруғига асосан Ургант шаҳри, "Андак" маҳалласи ҳудудидан ҳар бирининг майдони 450 кв.мдан бўлган 90 ва 104-сонли ер участкалари умрбод эғалик қилиш ва мерос қилиб қолдириш ҳуқуқи билан такроран қўйилмоқда. Ҳар бирининг бошланғич баҳоси - 154 953 сўм.

Талабгорлардан аризаларни қабул қилиш аукцион савдосига 3 (уч) кун қолганда тўхтатилади.

Аукцион савдоси 2011 йил 18 январь кuni соат 11:00 да бўлиб ўтади. Талабгорлар диққатига! 2011 йил 18 январьдаги аукцион савдосида сотилмай қолган ер участкаларининг такрорий аукцион савдолари 2011 йил 25 январь ҳамда 4 февраль кунлари сотилгунга қадар бўлиб ўтишини олдиндан маълум қиламиз.

2. Аукцион савдосига Нуробод туман ветеринария лабораторияси томонидан, Самарқанд вилоят Ветеринария Бошқармасининг 2010 йил 30 апрелдаги 05/3-205-сонли хатига асосан Нуробод тумани, Шарқ юлдузи маҳалласи, Наврўз кўчаси, 5-уйда сақланаётган, д/б 96-75 СНМ, техник носоз ҳолатдаги "МТП 817 МВ ГАЗ 5201" русумли махсус автомашина қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси - 584 000 сўм. Талабгорлардан аризаларни қабул қилиш аукцион савдосига бир соат қолганда тўхтатилади.

Аукцион савдоси 2011 йил 31 январь кuni соат 11:00 да бўлиб ўтади. Талабгорлар диққатига! Ушбу автотранспорт воситаси 2011 йил 31 январьдаги аукцион савдосида сотилмай қолган тақдирда унинг такрорий аукцион савдолари 2011 йил 8 ва 15 февраль кунлари сотилгунга қадар бўлиб ўтишини олдиндан маълум қиламиз.

Аукцион савдоларида қатнашиш учун талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закалат келишувига асосан мулк бошланғич баҳосининг 50 фоиздан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини РКМБ Самарқанд вилоят филиалининг АТ "Турон" банк Самарқанд шаҳар филиалидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: х/р: 20210000300571452123, МФО: 00282, ИНН: 200933850. Манзил: Самарқанд шаҳри, Бўстонсарой кўчаси, 85А-уй. Тел: (8366) 233-80-56. www.rkmb.uz

**Касбига
СОДИҚ ИНСОН**

Инсон меҳнати тўфайли кадр топади. Ана шундай меҳнати орқасидан кадрланган инсонлардан бири, прокуратура органларида қарийб 30 йилдан ортик умрини қонун устуворлигини таъминлаш, ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш, Ватанимиз равақи, юртимиз ободлиги ҳамда фуқароларимизнинг манфаатларини ҳимоя қилишга сафарбар этган прокуратура фахрийси Николай Кузнецов шу кунларда табаррук 85 ўшни қарши олмақда.

Николай Кузнецов иш фаолияти давомида Тошкент шаҳар туман прокуратураларида терговчи, Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасининг бошқарма ва бўлим прокурори лавозимларида самарали хизмат қилиб, шарафли меҳнат йўлини босиб ўтди.

Ишда меҳнатсеварлиги, жамоа ҳодимларига нисбатан талабчанлиги, фидойилиги, ҳизмат бурчиға сadoқатлилиги ва жамоат ишларида соғлом рақобатни яратиб олиш каби фахриятлари билан сафдошлари орасида ҳурмат қозонди. Каерда ишлагани адолат нуқтаи назаридан таш кўрди. Кўплаб шогирдлар таъбирлади.

У кишининг узоқ йиллик меҳнати ҳукуматимиз ва Республика Бош прокуратураси раҳбарияти томонидан муносиб баҳолашиб, "Жасорат" медали билан тақдирланади ва прокуратура раҳбарияти томонидан бир неча мартаба рағбатлантирилди.

Фурсатдан фойдаланиб, табаррук ўшни қарши олаётган Николай Кузнецовга сизаат-саломлатлик, хонадонига тинчлик-осойишталик ва файзу барака тилаб қоламиз.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси ва Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази

Ўтганларнинг охираати обод булсин!

Анджон вилоят прокуратураси жамоаси вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи Санжарбек Тошкановга волидаи муҳтарамаси **Соҳиба аянинг** вафоти муносабати билан ҳамдардлик билдиради

1 январь. Соат чамаси 10:00. Пағалаб ёғаётган қор парчаларидан ерга гилам тўшалган. Янги йил кечасидан кейин шаҳар кўчалари сокин. Алламаҳалгача яхши ниятлар билан янги йилни кутиб олиш илмижиди бедор ўтирган одамлар энди мириқиб ухлашмоқда. Байрамни кўчада, одамларни манзилга етказиш билан ўтказган Ҳаким ака тонга яқин уйига кириб келиб, диванга ўзини қандай ташлаган бўлса, ўша ҳолатда донг қотиб ухларди. Бир маҳал ширин уйқусини телефон кўнгириги бузиб юборди. Эринибгина кўзларини очиб, қўл телефонини қилира бошлади. Телефон овози диванга ташлаб қўйилган пальтосининг чўнтагидан эшитилаётганини билгач, ички чўнтагидан телефонини олди-а, қўлоғига тутди.

— Алло-о!..
Телефондаги сўхбат узоққа чўзилмади. Бир зум телефон қилган одамнинг гапларини тинглагач, бошини қимирлатиб, — Хўп. Ҳозир етиб бораман, — деди-ю, телефонни ўчириб, оғир хўрсинди.

Автопарк
Автопарк раҳбари ўз хонасида нималариндир ҳисоб-китоб қилиб ўтирибди. Шу пайт эшик гийқиллаб очилиб, Ҳаким аканинг боши кўринди. — Мумкинми?

Раҳбар бошини кўтариб, эшик томонга қаради. — Кириг, кираверинг, Ҳаким ака!

Ҳаким ака эшикни ичкаридан ёпиб, оғир-оғир қадамлар билан раҳбарга яқинлашди. Раҳбар кўзгагиб, ўнг қўлини чўзди.

— Яхшимисиз, Ҳаким ака? Яхши дам олдингизми?

Ҳаким ака унинг қўлини сиқиб кўришар экан, тавозе билан сўради:

— Яхши раҳмат. Чақиртирган экансиз, учиб келавердим. Тинчликми?

— Уэр, Ҳаким ака, сизни безовта қилишимга тўғри келди. Сизга бир хизмат бор. Қани ўтиринг, гаплагилар оламиз.

Ҳаким ака кўрсатилган жойни эгаллади. Раҳбар қўлларини стол устига қўйиб, Ҳаким ака томонга энгашиброқ гап бошлади.

— Каллаи сахарлаб Шўхрат

Ҳайрият

ҲИКОЯ

Мақсудали ҚАМБАРОВ, журналист

Каттаевич телефон қилганди. Ўзингиз яхши биласиз, у катта одам. Бизнинг хизматимизга эҳтиёж сезаётган экан, биз бундан қувончимиз керак. Ўз навбатда муносиб хизмат кўрсатишимиз ҳам зарур. Сизни қақиритишимиз сабаби ҳам шу. Паркимизнинг тажрибали хайдовчисисиз. Айниқса, мана шундай қор ёғаётган ноқулай об-ҳаво шароитида бундай масъулиятли ишни сиздан бошқа ҳеч кимга ишона олмаيمان — шундай дея стол устида турган, тахминан аудио қасета ҳажмидаги қозони Ҳаким акага узатди, — бунда Шўхрат аканинг манзили ёзилган.

Ҳаким ака қозони қўлига олиб, бирров кўз югуртирди. Сўнг ўриндан кўзгалди.

— Бўлмаса мен тезроқ бора қолай.

Раҳбар "маъкул" маъносиди бир-икки бош силкитди.

— Майли, сизга руҳсат.

Ҳаким ака айтилган манзилга етиб келгач, машинасини дарвоза яқинида тўхтаптиб, бирикки сигнал чалди. Хийла вақтдан сўнг дарвоза очилиб, қўл телефонни орқали гаплагилар келаётган қориндор, оппоқ

кўйлакка қизил галстук миндирган Шўхрат Каттаевич, унинг кетидан эса одмигина кийинган хотини, анчайин кексайиб, ҳассага суяниб қолган онахон ва икки қўлида сумка кўтарган Шўхрат аканинг хайдовчиси бирин-кетин чиқиб келишди. Ҳаким ака уларни кўриб, шоша-пиша машинадан тушди-ю, уйдан чиққанлар билан саломлашиб, янги йил билан табриклаган бўлди. Унга-ча Шўхрат аканинг хайдовчиси қўлидаги сумкаларни "Ма-

машинанинг орқа ўриндигига ўтирди.
Ҳаким ака машинасини ўт олдириб, аста газни босди. Машина серватон кўчалардан ўтиб, шаҳар чеккасидаги тор кўчага бурилиб, яна озгина юргач, кук рангли дарвоза олдида тўхтади. Онахон сумкаларини йиғиштириб, машинадан тушишга тараддулданар экан, Ҳаким ака ортга энгашиб, эшикни очиб берди.
— Раҳмат сизга. Йўлингиз бехатар бўлсин.

Онахон машинадан тушиб, эшикни ёпди. Ҳаким ака девор сувоклари кўчиб тушган уйга разм солиб, "Наҳотки Шўхрат Каттаевичдай одамнинг онаси шундай хароба ҳовлида яша-са-я", деган хаёл билан машинани ортга оларкан, орқадан айланиб ўтаётган онахонни туртиб юборди. Онахон ерга йиқилди. Буни кўриб, Ҳаким аканинг юраги қинидан чиққудек бўлиб, довдирар қолди. Шоша-пиша машинадан тушиб, онахоннинг тепасига келди. Онахон қон сизаётган оёғини ушлаганча, инграр экан. Ҳаким ака унга ёрдам бериш ўрнига, саволлар ёғдира бошлади.

— Онахон, қаттиқ тегмадими, ишқил? Емон оғримайтими? Сук синмадими? Шўнчаки шиланганга ўхшайди. Айтганча, онахон, сиз Шўхрат Каттаевичнинг оналари бўласизми?

Онахон инқиллаб, зўрга жавоб беради.

— Кайно-насиман.

Бу навбатдан сўнг Ҳаким ака енгил нафас олди. Юзига қон югуриб, бўшаганга ерга ўтирар экан, онахонга қараб, хотиржам қиёфада сўз қотди.

— Хайрият... Худого шўкур. Мен сизни уларнинг оналари бўлсангиз керак, деп уйлапман.

Онахон оғриқ азобини унутиб, ялт этиб Ҳаким акага қаради. У бўлса узоқларга қараб, енгил нафас олди...

Бир замонлар Соҳибқирон бобомиз айтган "Куч бирликда" ўғити бунга келиб, футбол бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоасининг широгари айланади.

7 январь куни Қатар мамлакатига старт оладиган Осиё кубогининг илк учрашувида ўзбекистонлик футболчилар мусобақа мезбонига қарши майдонга чиқадилар. Бу учрашув биз учун муҳим аҳамият касб этади. Сабаби ушбу ўйин миллий термамиз учун 2011 йилнинг дастлабки расмий учрашуви ҳисобланади. Унинг яна бир жиҳати, терма жамоага мураббий бўлганидан бери танқид ёмғирида қолиб кетган Вадим Абрамов учун ёмғирлўшт вазифасини ўтати ҳам мумкин. Албатта, агар терма жамоамиз галаба қозона олсагина.

Миллий термамизга Абрамов бош мураббий этиб тайинлангач, мухлис мутаҳассислар томонидан жиддий танқидга учради. Ахир В.Абрамов фаолияти давомида эътиборга молик бирор ютуққа эришмаган бўлса... У бир пайтлар Ўзбекистон олимпия терма жамоасида бош мураббий бўлиб ишлаганида ҳам танқид остига олинган эди. Хуллас, терма жамоа бош мураббийи анчагина мунозараларга сабаб бўлди. Ўтган вақт давомида у бу танқидлар ноурин эканлигини исботлаш керак эди. Афсуски, билдирилган фикрлар вақт ўтиб ўз тасдиғини топди. Тарихга айланган 2010 йилда ўтказилган ўртоқлик ва назорат учрашувларининг бирорасида ҳам мухлисларни ҳушнуд этадиган натижага эришилмади. Унинг қўл остида терма жамоа 6 марта мағлубиятга учраб, фақат 1 мартагина галаба қозонди.

Жумладан, Саудия Арабистони терма жамоасига 0:4 ҳисобида мағлуб бўлди. Бу ўртоқлик учрашуви-ку, руҳиятни туширмаслик керак, деган мухлислар Тунисда ташкиллаштирилган йиғинларда бироз жиддийроқ терма жамоалар билан ўртоқлик учрашувлари ўтказиш режалаштирилганидан мамнун эдилар. Аммо ҳаммаси рўё бўлиб чиқди. Аввалига Тунис терма жамоаси мураббийи биз билан ўйнашдан бош тортди. Жазоир варианты эса Ливия билан алмаштирилди. Бирок Ливиянинг талаби бизга тўғри келмади. Натижада йиғин давомида маҳаллий жамоалар билангина куч синашишга тўғри келди. Кейин эса Доҳада навбатдаги йиғинлар ташкил қилинди. Аввалига Сурия терма жамоаси билан ўртоқлик учрашуви ўтказиш режалаштирилгани ҳақида маълумотлар тарқатилган бўлса-да, сўнгра бу учрашув ҳам бекор қилинди. Унинг ўрнига Вадим Абрамовнинг шогирдлари Баҳрайн терма жамоаси ва Саудия Арабистонининг "Аш-Шабоб" клублари билан билан куч синашди. Қисқаса, мусобақага тайёргарлик жараёнлари кўнгилдагидек бўлди, дея олмаймиз. Аммо, ҳали ҳаммаси олдинда. Асосий мусобақа эртага старт олади.

Маълумотларга қараганда, ҳозир мил-

Куч бирликда

лий терма жамоамиз делегацияси ва футболчилари яхши кайфиятда. Терма жамоамиз машғулотлари "ASPIRE" спорт мажмуасида ўтказмоқда. Маълум бўлишча, футболчиларимиз ватанпарварлик руҳини қалбларига жо қилиш мақсадида мадҳиямизни қайтадан ёд олишган экан. Бундан қуринадики, футболчиларимиз Ўзбекистон шаъни учун майдонга чиқишаётганини англаб етишмоқда. Бу қувонarli хол, албатта. Улар шунчи ҳис қилишаётган экан, Ўзбекистон миллий терма жамоасидан бу гагли Осиё кубогига улкан натижаларни кутсақ бўлади ва бунга умид қиламиз. Соҳибқирон бобомизнинг пурмаво ўғитини ўзларига шор қилиб олган терма жамоамиз аъзолари аждодларига муносиб эканликларини исботлашлариға ишонгимиз келади. Умидимиз, 7 январь кун майдонга шўнчаки чарм тўп усталари эмас, балки Ватаниннинг шону шавкати учун курашга тайёр теурий саркардалар чиқишади.

НОДИРБЕК тайёрлади

Нуқуқ
yuridik gazeta

Муассис:
Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси

Bosh muharrir:
Jahongir MAKSUMOV

Tahrir hay'ati:
Abbosxon SANGINOV, Muxtor ZOIROV,
Gulnoza RAHIMOVA, Yusubov G'OIPOV,
Svetlana ORTIQOVA,
Baxtiyor NAZAROV (Bosh muharrir o'rinbosari),
Shavkat YODGOROV (mas'ul kotib)

Tahririyat manzili:
Toshkent shahri, Yahyo G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-40,
233-10-53.

Faks: 233-64-85, 233-10-53.

E-mail: info@huquq-gazeta.uz

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqdir qilinmaydi va egalarga qaytarilmaydi. Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin.

«HUQUQ» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

1 — tijorat materiali.
2 — reklama materiallarining mazmuni uchun tahririyat javobgar emas.

Nashr ko'rsatkichi — 231
ISSN 2010-7617

Buyurtma j-856. 32 385 nusxada bosildi.
Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.

Sahifalovchi: S. BOBOJONOV
Navbatchi muharrir: **M. DUSIYAROVA**
Navbatchi: **O. DEHOVON**

Gazeta haftaning payshanba kunlari chiqadi.

Sotuvda kelishilgan narxda

Gazeta «O'zbekiston» nashriyot matbaa ijodiy uyida chop etildi.
Korxonada manzil: Toshkent shahar, Alifshar Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00. Topshirildi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9